

N:o 22.

Ank. till Riksd. Kansli den 13 April 1877, kl. 8 e. m.

*Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens
Nionde hufvudtitel.*

(1:sta U. A.)

Beträffande Nionde hufvudtiteln, innefattande anslagen till *Pensions-*
och *indragningsstaterna*, hafva vid innevarande riksmöte följande förändringar
ifrågakommit.

Pensionsstaten.

1:o. I afseende å denna stat har Kongl. Maj:t föreslagit:

I. att de af Kongl. Maj:t den 3 Oktober 1876 i öfverensstämmelse
med Riksdagens beslut fastställda grunder för pensioneringen af flottans be-
fäl och underbefäl med vederlikar måtte jemväl få tillämpas vid pensio-
neringen af den personal vid nedannämnda verk och inrättningar, corpser
och stater, för hvilken dessa grunder icke redan vore gällande, nemligen:

marinförvaltningen,
lotsstyrelsen,
mariningeniörstaten,
Kongl. flottans civilstat,

*Angående
pensionering
af personalen
vid åtskilliga
sjöförsvaret
tillhörande
corpser och
stater.*

befäl och underbefäl vid lotsverket,
amiralitetskrigsmanskassan, samt
varfspolisen,

en hvar på grund af den lön, han uppbure, dervid dock skulle iakttagas:

a) att pension jemte fyllnadspension enligt 1:a punkten i oförmälda grunder äfvensom pensionsavgift för löntagare, hvilken enligt gällande stat vore tillerkänd ålderstillägg efter vissa års tjenstgöring i samma grad, skulle beräknas efter den fasta lönen utan ålderstillägg;

b) att fyllnadspension för civile embets- och tjenstemän samt läkare äfvensom för väbel och vaktbetjente, hvilka efter uppnådda 65 lefnads- och minst 35 tjensteår erhöles afsked, skulle utgå med skilnaden mellan lörens hela belopp, ålderstillägg inberäknade, och pensionen;

c) att lotsdirektören skulle vara berättigad till fyllnadspension enligt 5:e punkten i ofvan oförmälda grunder vid en lefnadsålder af 60 år, alla öfriga vid 55 lefnadsår;

d) att proviantmästaren i Karlskrona skulle tillkomma lika pensionsrätt med materialförvaltaren derstädes;

e) att personalen vid varfspolisen skulle tillkomma pensionsrätt; kommissarie lika med maskinistunderofficer af 1:a graden, öfverkonstapel lika med förste vaktmästare och konstapel lika med vaktmästare vid flottans station i Karlskrona;

f) att vid de corpser och stater, hvilkas löner före ingången af år 1878 blifvit reglerade, det skulle bero på hvarje löntagare, som vore försedd med ovilkorlig fullmakt, att sjelf bestämma, huruvida han ville vid gammal pensionsrätt kvarstå eller å nu föreslagna pensioneringsgrunder ingå, så vida han icke på grund af särskilda föreskrifter vore förpligtad underkasta sig dessa grunder;

II. att ersättningsanslaget å nionde hufvudtiteln till amiralitetskrigsmanskassan skulle ökas med ett belopp af 6,675 kronor, eller från 46,295 kronor till 52,970 kronor, samt erhålla följande förändrade uppställning:

amiralitetskrigsmanskassan:

ersättning för mistade inkomster:

pensionsfonden..... kronor 36,320: —

gratalfonden..... „ 16,650: — 52,970: —;

III. att, under förutsättning af bifall till det i nästföregående punkt framställda förslag angående förhöjning i beloppet af ersättningsanslaget till amiralitetskrigsmanskassan, anslaget å nionde hufvudtiteln till Wadstena krigsmanshus måtte minskas med 6,675 kronor;

IV. att å nionde hufvudtiteln under rubriken amiralitetskrigsmans-

kassan och näst efter ersättningsanslagen måtte uppföras följande anslag af förslagsanslags natur:

till pensionering af flottans och lotsverkets befäl och underbefäl med vederlikar samt vaktbetjente 100,000 kronor, samt

till pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap 66,500 kronor.

I sammanhang med denna nådiga framställning har Utskottet till pröfning förehaft en af Herr *S. A. Hedén* inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 82), deri föreslagits, att Riksdagen, med förklarande, att Kongl. Maj:ts förslag rörande pensionering af personalen vid lotsstyrelsen samt lotsverkets befäl och underbefäl ej för närvarande kunde bifallas, måtte anhålla, att Kongl. Maj:t ville till Riksdagens pröfning och godkännande framlägga förslag till normalstat för lotsverket med hvad dit hör.

Vid den till sist församlade Riksdag gjorda nådiga framställning om förändrad pensionsreglering för flottans corpser och stater angafs såsom skäl, hvarför i det då framlagda förslaget till dylik reglering ej upptagits embets- och tjänstemän i *Förvaltningen af sjöärendena och Lotsstyrelsen, Lotsbefålet*, embets- och tjänstemän vid *Mariningeniörstaten* och Kongl. flottans *civilstat* samt vid *Amiralitetskrigsmanskassan*, att, hvad Förvaltningen anginge, ifrågakämd reglering af detta embetsverk, öfver hvars arbetsordning och löneförhållanden löne regleringskomitén skulle yttra sig, syntes böra föregå pröfningen af personalens pensionsförhållanden; att fråga om reglering jemväl af lotsstyrelsen och lotsbefålet vore under handläggning; att, hvad mariningeniör- och civilstaterna anginge, den fördelning af löntagarnes vid dessa stater aflöning i fast lön och tjänstgöringspenningar, hvilken Kongl. Maj:t, vid utfärdande af de från och med år 1875 för dem gällande nya lönestaterna, förbehållit sig att verkställa, borde göras med hänsyn till pensioneringen och med ledning af den fördelning i enahanda afseende, som efter Riksdagens pröfning kunde varda för Hofrätterna och Statskontoret fastställda; samt att amiralitetskrigsmanskassans tjänstemäns löne- och pensionsvilkor borde öfverensstämma med civilstatens.

De pensioneringsgrunder för flottans befäl och underbefäl, som då an-

togos af Riksdagen, afsågo sålunda endast följande corpser och stater, nemligen Kongl. flottans officers- och underofficerscorpser, Kongl. flottans lärare-, läkare-, maskinist- och handtverksstater samt månadslönare vid flottans militärdepôtter och varfsstater.

Då nu, i sammanhang med förslag till Förvaltningens af sjöärendena ombildning, ny lönestat blifvit för embetsverket uppgjord och af Kongl. Maj:t gillad samt nya stater faststälts dels för lotsstyrelsen och lotsbefälet dels för mariningeniör- och civilstaterna, dels ock för amiralitetskrigsmanskassans tjänstemän och sålunda de förhållanden, på grund af hvilka embets- och tjänstemännens vid dessa verk, inrättningar och stater pensionsvilkor icke ansetts böra underkastas tillämpningen af pensioneringsgrunderna för öfriga flottans corpser och stater, vore undanröjda, hafva, på sätt i statsrådsprotokollet (Bil. N:r 4, pag. 76) finnes anfördt, berörda grunder nu synts böra förklaras gälla alla ifrågavarande embets- och tjänstemän äfvensom *varfspolisen* och *vaktbetjente*, hvarigenom samtliga löntagare å fast stat vid flottan och lotsverket, hvilka alla, förutom varfspolisen, redan vore delegare i amiralitetskrigsmanskassan, komme att vara underkastade enahanda pensioneringsvilkor, med undantag endast af de stater, hvilkas indragning påginge eller vore i fråga satt, och för hvilka äldre bestämmelser i berörda hänseende fortfarande skulle gälla.

De grunder, på hvilka den vid sista riksdagen fastställda pensionsregleringen för flottans befäl och underbefäl med vederlikar hvilat, äro hufvudsakligen följande: att den, som innehar fast lön på stat till belopp, ej öfverstigande 1,000 kronor, erhåller i pension och fyllnadspension lönen hela belopp; att för innehafvare af lön öfverstigande 1,000 kronor men ej uppgående till 6,000 kronor, utgår pension jemte fyllnadspension med 80 procent af lönen; att för alla löner emellan 1,000 och 1,250 kronor, förstnämnda belopp, eller 1,000 kronor, beräknas såsom pension med fyllnadspension; att innehafvare af lön till belopp af 6,000 kronor eller derutöfver erhåller i pension jemte fyllnadspension 75 procent af lönen; att en hvar, som vid afskedstagandet stått i tjänst i 30 år och uppnått en ålder af 55 år samt i öfrigt till amiralitetskrigsmanskassan erlagt stadgad pensionsafgift, är berättigad att vid afskedstagandet ur nämnda kassa erhålla pension med två tredjedelar af det belopp, hvartill sammanlagda summan af pension jemte fyllnadspension är beräknad; att fyllnadspension, beräknad till en tredjedel af sammanlagda beloppet af pension och fyllnadspension utgår endast till den, som är berättigad till pension ur amiralitetskrigsmanskassan och vid afskedstagandet uppnått en ålder af: flaggman, fält- och regementsläkare 65, kommandör 60 samt alla öfriga 55 år; samt att pensionsafgift skall till amiralitetskrigsmanskassan erläggas med belopp, motsvarande fyra procent af summan utaf pensionen jemte fyllnadspensionen.

För en del af de embets- och tjänstemän, hvilkas pensionering nu är i fråga, gälla för närvarande i detta hänseende flera särskilda grunder. På samma gång nemligen alla flottans och lotsverkets embets- och tjänstemän samt vaktbetjente, med undantag, såsom ofvan är angifvet, af varfspolisen, ega såsom delegare i amiralitetskrigsmanskassan att ur samma kassa uppbära pension enligt bestämmelserna i reglementet för densamma och (yllnadspension enligt 1860 års cirkulär, äro civile embets- och tjänstemän i Förvaltningen af sjöärendena samt civilstaten vid stationerna derjemte tillerkända rätt till pension å allmänna indragningsstaten i enlighet med de för samma stat i allmänhet gällande bestämmelser, dock att från beloppet af denna pension skall afdragas den pension de erhålla uti amiralitetskrigsmanskassan och den fyllnadspension, som från samma kassa utgår af de utaf statsverket anvisade kreditivmedel. En dylik rätt ega deremot icke lotsverkets civile tjänstemän likasom ej heller amiralitetskrigsmanskassans egna. Härtill kommer, hvad löntagare å mariningeniörstaten angår, att öfverdirektören åtnjuter pension af 5,000 kronor samt att pensionerna vid 1874 års riksdag, i sammanhang med fastställande af förnyad lönestat, bestämdes för direktör till 3,500 kronor och för ingenjör till 3,000 kronor. Slutligen äro äfven flottans läkare, jemlikt Rikets Ständers underdåniga skrifvelse den 24 Februari 1858 och Kongl. brefvet den 1 Maj samma år, berättigade att i likhet med öfrige civile embets- och tjänstemän vid afskedstagande efter fyllda 65 år och vid pass 40 års tjänstgöring åtnjuta pension å allmänna indragningsstaten, beräknad efter hela den förut hafda lönen och med iakttagande af afdrag för det pensionsbelopp, som från amiralitetskrigsmanskassan utgår.

Då sålunda, med undantag af varfspolisen, samtliga ifrågavarande embetsverk, corpser och stater redan förut ega pensionsrätt, afser den nu föreslagna regleringen hufvudsakligen att bereda förenkling i afseende å så väl pröfningen af förefallande pensionsfrågor som pensionernas utbetalning, samt lätta öfversigten af statsverkets utgifter för flottans pensionsväsende. De pensioner, hvartill samtliga ifrågavarande embets- och tjänstemän skulle vid 55 års ålder och 30 tjänsteår vara berättigade, skulle enligt mom. a) af de af Kongl. Maj:t föreslagna stadganden ej få grundas på ålderstillägg, der sådana i aflöningen inginge, utan finge dessa först tagas i beräkning vid bestämmandet af det pensionsbelopp, som skulle civile tjänstemän och läkare samt väbel och vaktbetjente vid 65 lefnads- och 35 tjänsteår tillkomma. Pensionerna af det förra slaget, hvilka alltså beräknas endast efter den ursprungliga fasta lönen, kunna alltså icke anses förmånligare, än de, som redan blifvit flottans befäl och underbefäl tillagda, och, hvad beträffar de sist nämnda för civile tjänstemän m. fl. vid 65 år föreslagna pensionerna, inhemtas af statsrådsprotokollet, att desse embets- och tjänstemäns

aflöning blifvit i fast lön, tjänstgöringspenningar och för en del ålderstillägg på sådant sätt fördelad, att deras pensioner komma att motsvara för marinförvaltningens personal hvad som blifvit för dermed närmast jemförliga, på sista tiden reglerade embetsverk bestämdt och för de öfriga hvad de redan nu äro berättigade att uppbära. Utskottet har alltså vid de föreslagna pensioneringsgrunderna i och för sig ej haft något att anmärka, men deremot finner Utskottet, lika med förbemälda motionär, det ingalunda kunna anses lämpligt, att Riksdagen skulle inlåta sig på fastställande af förslag till pensionering, som grunda sig på lönestater, hvilka ej varit föremål för Riksdagens pröfning, såsom förhållandet är med ej endast lotsstyrelsen och lotsstaten, utan äfven amiralitetskrigsmankassans personal och varfspoisen. Fastställandet af dessa embetsverks och corpsers pensionering skulle i sjelfva verket innebära ett godkännande af de för dem upprättade lönestater, utan att dessa varit, med behörig ntredning försedda, till Riksdagens pröfning framlagda. Vid sådant förhållande och då någon särskild anledning icke synes förefinnas, hvarför de ifrågavarande lönestaterna icke skulle, likasom öfriga, underkastas Riksdagens granskning och godkännande, har Utskottet för närvarande ansett sig icke kunna å Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning, så vidt den afser nyssberörda embetsverks och corpsers pensionering, tillstyrka bifall. Vidkommande senare delen af förbemälda motionärs hemställan, hvilken afser en underdånig framställning till Kongl. Maj:t om framläggande för Riksdagen af förslag till normalstat för lotsverket, föreställer sig Utskottet att, sedan nu mera uppmärksamheten derå fästats, Kongl. Maj:t ej lärer underlåta att till en kommande Riksdags pröfning öfverlemna dylikt förslag, och denna del af motionen har därför synts Utskottet ej böra till någon särskild Riksdagens åtgärd föranleda.

Beträffande de för pensioneringen erforderliga anslag har Utskottet ej funnit anledning till någon erinran, och enligt hvad af den vid statsrådsprotokollet fogade beräkning öfver utgifterna för de närmast följande åren framgår, skulle pensioneringen af de embetsverk och corpsers, i afseende å hvilka Utskottet nu ej ansett sig kunna understödja Kongl. Maj:ts förslag, ej i någon väsentligare mån inverka på anslagsbehovet; hvadan och då anslagen äro af förslagsanslags natur, Utskottet funnit någon nedsättning i de af Kongl. Maj:t beräknade summor ej böra ega rum.

På grund af hvad sålunda förekommit tillstyrker Utskottet,

a) att de af Kongl. Maj:t den 3 Oktober 1876 i öfverensstämmelse med Riksdagens beslut fastställda grunder för pensioneringen af flottans befäl och underbefäl med vederlikar må jemväl få tillämpas vid pensioneringen af personalen och vaktbetjente vid marinförvaltningen, mariningeniörstaten och Kongl. flottans civilstat med

iakttagande af de under mom. I a, b och d här ofvan angifna bestämmelser i afseende å pensionsbeloppens beräkande;

b) att deremot Kongl. Maj:ts nådiga förslag i afseende å pensioneringen af personalen vid lotsstyrelsen, befäl och underbefäl vid lotsverket, amiralitetskrigsmanskassan och varfspolisen för närvarande ej må vinna Riksdagens bifall;

c) att Herr Hedins förevarande motion icke må till någon vidare Riksdagens åtgärd föranleda;

d) att Riksdagen må medgifva, att vid de corpser och stater, hvilkas löner före ingången af år 1878 blifvit reglerade, det skall bero på hvarje löntagare, som är försedd med ovilkorlig fullmakt, att sjelf bestämma, huruvida han vill vid gammal pensionsrätt qvarstå eller å nu föreslagna pensioneringsgrunder ingå, så vida han icke på grund af särskilda föreskrifter är förpligtad underkasta sig dessa grunder;

e) att ersättningsanslaget till amiralitetskrigsmanskassan må förhöjas till 52,970 kronor samt erhålla den af Kongl. Maj:t föreslagna uppställning;

f) att under förutsättning af bifall till det i näst föregående punkt framställda förslag angående förhöjning i beloppet af ersättningsanslaget till amiralitetskrigsmanskassan, anslaget å Nionde hufvudtiteln till Vadstena krigsmanshus måtte minskas med 6,675 kronor;

g) att till pensionering af Kongl. flottans befäl och underbefäl med vederlikar må uppföras ett förslagsanslag af 100,000 kronor; och

h) att till pensionering af Kongl. flottans och lotsverkets gemenskap ett förslagsanlag af 66,500 kronor må af Riksdagen anvisas.

2:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit att Riksdagen — under förutsättning att den rätt till nådår, som enligt presterskapets privilegier tillkomme enkor och barn efter lärare vid elementarläroverk och pedagogier, blefve i vederbörlig ordning upphäfd — måtte dels såsom bidrag till pensionering af lärares vid nämnda läroverk och vid seminarierna enkor och barn, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med komiterades förslag, bevilja ett årligt anslag af 60,000 kronor, äfvensom 5,000 kronor till förvaltningskostnadernas bestridande, dels ock medgifva, att för samma ändamål finge an-

*Angående
anslag till
pensionering
af enkor och
barn efter
elementar-
lärare m. fl.*

vändas den andel af stiftens emeritikassor, som icke redan tagits i anspråk för bildande af presterskapets enke- och pupillkassa, dock med skyldighet för elementarlärarnes enke- och pupillkassa att ansvara för de förbindelser, hvori nämnda andel af emeritikassorna kunde häfta.

Sedan Kongl. Maj:t i nådig proposition till Riksdagen den 30 Januari 1874 angående bildandet af en pensionskassa för enkor och barn efter prester och elementarlärare föreslagit, hvad lärarne beträffade, att såsom bidrag till pensionsfonden för deras enkor och barn måtte å Riksstatsens Nionde hufvudtitel uppföras ett årligt anslag af 45,000 kronor, hvarförutom såsom pensionsanstaltens grundfond påräknades den fjerdedel af stiftens s. k. emeritikassor, som icke togs i anspråk för presterskapets enkekassa, förklarade i underdånig skrifvelse den 17 Maj 1874 Riksdagen, att denna fråga visserligen vore af den vikt för det allmänna, att staten icke borde undandraga sig att lemna det direkta bidrag, som för en sådan inrättning vore oundgängligen behöfligt, men att Riksdagen funnit sig förhindrad att då godkänna förslaget af den anledning, att detsamma förutsatte, det elementarlärarne skulle för sina enkor och barn bibehålla rätt till det så kallade privilegiinådet. Det vore enligt Riksdagens förmenande synnerligen oegentligt att det understöd af statsmedel, som genom nådåret kom den affidne lärarens efterlevande till godo, skulle utgå samtidigt dermed, att staten under en annan form lemnade bidrag till en för samma personer afsedd pensionskassa. Då det vore vida bättre att allt det understöd, som från statens sida borde komma enkor och barn efter elementarlärare till godo, utginge under en form, hade Riksdagen ansett lämpligt om, emot det att lärarne frånträdde den dem genom presterskapets privilegier tillförsäkrade rätt till nådår, staten lemnade det bidrag som vore erforderligt för bemälda lärares inträde i civilstatens pensionsinrättning, der dymedelst jemväl deras enkor och barn erhöle pensionsrätt. Dessutom syntes billigheten fordra, att jemväl öfningslärarne blefve i förevarande hänseende likstälde med öfrige lärare. På grund häraf förklarade Riksdagen, att för den händelse elementarlärarne ville frånträda den genom presterskapets privilegier deras enkor och barn tillförsäkrade nådårsrätt, Riksdagen vore benägen att till civilstatens pensionsinrättning lemna af statsmedel det bidrag, som utöfver en fjerdedel af emeritikassorna kunde vara för elementarlärarnes äfvensom de s. k. öfningslärarnes inträde i nämnda pensionsanstalt erforderligt; hvarjemte Riksdagen anhöll, att Kongl. Maj:t täcktes, efter vederbörandes hörande och ärendets utredning i öfrigt, göra den förnyade framställning i ämnet, hvartill förhållandena kunde föranleda.

Enligt hvad nu är i statsrådsprotokollet meddeladt hade uti afgifvet yttrande öfver Riksdagens berörda skrifvelse direktionen öfver civilstatens pensionsinrättning meddelat, att för samtliga de vid elementarläroverk, peda-

gogier och seminarier anställde lärares inträde i civilstatens pensionsinrättning, till vinnande af dermed förenade förmåner af pensionsrätt icke blott för lärarne sjelfve, utan ock, efter deras frånfälle, för enkor och barn, skulle utöfver en fjerdedel af behållningen i stiftens emeritikassor och jemte delegarnes afgifter, erfordras af statsmedel ett årligt bidrag af 165,000 kronor.

Då emellertid i jämförelse med det belopp, som af Kongl. Maj:t år 1874 äskats såsom bidrag till elementarlärarnes då föreslagna pensionsfond, den anslagssumma, som direktionen funnit erforderlig, syntes allt för hög, hade åt särskilde komiterade uppdragits att ytterligare taga ifrågavarande ärende i öfvervägande. Denna komité hade i afgifvet betänkande föreslagit bildandet af en särskild enke- och pupillkassa för elementarlärares med fleres enkor och barn.

Hufvudgrunderna i detta förslag, hvilket förutsatte nådårsrättens upphörande för delegare i kassan, vore för öfrigt följande. Delegare i kassan äro samtliga ordinarie ämnes- och öfningslärare vid elementarläroverken, pedagogierna, folkskolelärareseminarierna och seminariet för bildande af lärarinnor, dock med de nuvarande lärarne öppen lemnad rätt att välja, om de önska vinna delaktighet i kassan eller ej. Pensionerade lärare ega enahanda rättigheter och skyldigheter med afseende på inträde i pensionskassan som de i tjänst varande. Pensionsberättigade äro efterlevande enka och barn, de senare i regeln intill fyllda 21 år. Pensionen utgör för lektors enka 15 procent af lönen i den högsta lönegrad mannen enligt gällande lönetur varit berättigad att uppnå, för annan ämneslärares enka $16\frac{2}{3}$ procent och för öfningslärares 20 procent af mannens lön, på enahanda sätt beräknad; dock att ingen pension må understiga 50 kronor. Lefva barn efter jemte enkan, höjes pensionen med minst 30, högst 50 procent. Finnas endast barn, ega de uppbära modrens hela pension om de äro flera; ett barn uutfår hälften af modrens pension. Delegarnes årsafgifter till kassan utgå för i tjänst varande lärare med två procent af lönen i den högsta lönegrad, hvilken han enligt gällande lönetur är berättigad uppnå, och för pensionerad lärare med två procent af den pension han är berättigad att å allmänna indragningsstaten uppbära efter lön i högsta lönegraden. För lärarinna beräknas afgiften efter samma grunder, men endast till en procent af lön eller pension. Kassan förvaltas af direktionen för folkskolelärares pensionsinrättning. Förvaltningen granskas årligen af revisorer, utsedde dels af Kongl. Maj:t, dels af delegarne efter särskild ordning mellan stiftet.

Öfver komiterades förslag hade samtliga domkapitel i riket, direktionerna öfver Stockholms stads undervisningsverk, öfver nya elementarskolan samt öfver seminariet för bildande af lärarinnor, äfvensom vederbörande läroverkskollegier blifvit hörda, hvarjemte särskildt från de lärare, hvilka för

sina enkor och barn, i fall de efterlemnade sådana, vore berättigade till nådårsförmån, infodratts förklaring, huruvida de vore villige att afstå berörda förmån, mot det att dem bereddes tillfälle till inträde i en pensionsinrättning byggd på dessa hufvudgrunder.

De fleste af dem, som sålunda yttrat sig i ärendet, hade tillstyrkt det framställda förslaget. De anmärkningar, som i en del utlåtanden förekommit, afsåge förnämligast nedsättning i delegarnes årsafgifter, hvilka i synnerhet för lärare i de lägre lönegraderna syntes väl höga. Af de lärare, för hvilka nådårsprivilegiet gälde, hade det stora flertalet förklarat sig benägna att afstå denna förmån mot åtnjutande af de fördelar inträdet i pensionskassan beredde.

Vid jmförelse emellan komiterades förslag och det för år 1874 års Riksdag framlagda, har Utskottet funnit, att enkepensionen enligt det förra förslaget uppgår till något högre belopp, och derjemte redan från början af pensionsanstaltens verksamhet skulle utgå med fulla beloppet, medan deremot 1874 års förslag förutsatte, att pensionerna först efter hand under de tjugo första åren af kassans tillvaro komme att stiga till det belopp, hvilket antagits såsom normalt. Härigenom afses att bereda någon ersättning för minskningen af de förmåner nådåret innebär. Till denna ersättning skulle dels lärarne sjelfve bidra genom högre pensionsafgifter, hvilka enligt komiterades förslag beräknades efter lärarens lön i *högsta* lönegraden, men efter 1874 års förslag endast efter den lön han vid afgiftens erläggande innehade, dels ock staten genom ökad årligt anslag. Sålunda kommer, enligt komiterades förslag, t. ex. en adjunkt i lägsta lönegraden att betala i pensionsafgift ända till $4\frac{1}{2}$ procent af sin lön. Jemte det pensionsbeloppet för barn blifvit något nedsatta, hafva komiterade jemväl uteslutit det i 1874 års förslag ingående stadgande, att döttrar, som uppnått 55 år och som då voro och förut varit ogifta, skulle åter få tillträda pension.

Beträffande statens bidrag till ifrågavarande pensionering, hafva komiterade beräknat, att det värde, privilegionådåret eger för de dertill berättigade lärare, uppgår, efter afdrag af vikariernes aflöning, till 35,242 kronor, hvilket alltså är det årliga belopp, lärarne skulle för pensioneringen afträda. Oberäknadt den fördel, som tillskyndas staten derigenom, att lärareplatserna kunna ett år tidigare tillträdas och att sålunda det menliga för undervisningen i vikariers användning till väsentlig del inskränkes, erhåller staten vidare äfven en direkt vinst dymedelst, att de löner, som till de nya lärarne utbetalas, äro lägre än de, som skulle hafva utgått till de nådårsberättigade sterbhusen — en vinst, som uppskattats till 15,000 kronor. För att i enlighet med Riksdagens önskan bereda öfningslärarnes enkor och barn en pensionsrätt, som förut icke varit dem tillämnad, har ett belopp af 5,000 kronor ansetts vara erforderligt, och slutligen hafva komiterade, i fråga om förvalt-

ningskostnaderna fäst at uppmärksamheten derpå, att enligt 1874 års förslag elementarlärarnes enke- och pupillkassa skulle erhållit kostnadsfri förvaltning, enär de så kallade kadukmedlen då beräknats för förvaltningen både af presterskapets och elementarlärarnes pensionskassor, hvaremot elementarlärarnes enke- och pupillkassa nu af flera skäl, hvilka synts Utskottet fullt giltiga, ansetts böra förvaltas af direktionen för folkskolelärarnes pensionsinrättning.

Af hvad sålunda och i öfrigt förekommit framgår, att komiterade vid uppgörandet af sitt förslag sökt ordna den ifrågavarande pensioneringen på sådant sätt, att anspråken på bidrag från statens sida skulle inskränkas till hvad som funnes vara för ändamålets vinnande oundgängligen nödvändigt. Vid sådant förhållande och då de föreslagna pensioneringsgrunderna synts Utskottet ej gifva anledning till anmärkning, tillstyrker Utskottet,
att Riksdagen må bifalla hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende behagat föreslå.

3:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 66) har Herr *Nils Petersson* i Runtorp, jemte uttalande af den åsigt, att det nu iakttagna systemet för tjenstemäns pensionering ej vore lämpligt, föreslagit,

*Angående
ändradt ord-
nande af
tjenstemäns
pensionering
m. m.*

att Riksdagen ville till Kongl. Maj:t i underdånighet aflåta en skrivelse med anhållan, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och till Riksdagen afgifva nådigt förslag till grundläggande af en efter nutidens förhållanden lämpad pensionsinrättning;

att tills vidare vid tillsättande af tjenstemän förbehåll måtte göras om pensionsvilkoren; och

att 10,000 kronor såsom förslagsanslag måtte ställas till Kongl. Maj:ts disposition för att användas till frågans utredning.

En sådan pensionsinrättning skulle, enligt motionärens förmenande, kunna grundläggas, om en hvar, som inträdde i statens tjenst, tillförbundes att årligen insätta några procent af lönen i lifränteanstalt för att från 50 å 55 års ålder under sin återstående lifstid årligen få uppbära ett belopp af 400 kronor — det belopp, som hittills af Regering och Riksdag ansetts erforderligt för oundgängliga lefnadsbehof, hvilket skulle vara allas skyldighet förskaffa sig som årlig pension. Skulle lönen härtill för de lägsta lönegraderna vara otillräcklig, borde den höjas, eller ock det erforderliga beloppet insättas af staten, stående sedan en hvar fritt att göra ytterligare insättningar för erhållande af högre pension. Att den anstalt, som emottog och utlemnade dessa penningar skulle garanteras och kontrolleras af staten, ansåge motionären desto mera nödigt, som han tänkt sig detta system snart utveckladt derhän, att hvarje svensk medborgare skulle blifva delegare i densamma, något som kunde ske, om kommunerna ville åtaga sig att för fattiga barn vid deras yngre år göra lämpliga insatser. Det system,

han sålunda tänkt sig, skulle, enligt hans åsigt, rätt ordnad och utvecklad, medföra flera förmåner, såsom minskade utgifter för statsverket, om-tänksamme tjenstemän, minskade fattigvårdsutgifter och ökad kapitalbildning; hvarförutan det skulle med ett säkrare band än hittills fästa infödde svenske medborgare vid fosterjorden.

Efter det vid så väl 1869 som 1870 års riksdag väckta förslag om ordnande af civile tjenstemäns pensionering på sådant sätt, att staten från bestyret dermed befriades, ej lyckats vinna Riksdagens bifall, anhöll 1871 års Riksdag i underdånig skrifvelse den 17 Maj samma år, att Kongl. Maj:t täcktes tillse, om och på hvad sätt civilstatens pensionsinrättning måtte kunna så ordnas, att den sattes i stånd att helt och hållet öfvertaga samtliga civile tjenstemäns pensionering, så att en dylik pensionering från allmänna indragningsstaten komme att upphöra.

I anledning häraf föreslog Kongl. Maj:t i nådig proposition till 1873 års Riksdag att — emot det samtliga de pensioner, hvilka efter ingången af påföljande statsregleringsperiod enligt stadgade grunder skulle för civile embets- och tjenstemän, som tillika vore delegare i civilstatens pensionsinrättning, vid afsked ur statens tjenst uppföras å allmänna indragningsstaten, i stället komme att utbetalas af nämnda pensionsinrättning — ett anslag till samma pensionsinrättning af 300,000 riksdaler måtte å ordinarie stat upptagas att utgå, till dess pensionsinrättningen antagligen kunde utan detta bidrag fullgöra pensioneringen till civile embets- och tjenstemän, då anslaget skulle utbytas mot ett kreditiv, hvarigenom pensionsinrättningen försäkrades att i händelse af brist erhålla af statsmedel hvad som erfordrades för att den måtte kunna bestrida de densamma enligt gällande föreskrifter åliggande utbetalningar utan att tillgripa samlade fonder. Detta förslag, hvilket ej innebar någon fullständig lösning af den fråga, för hvars ordnande Riksdagen påkallat Kongl. Maj:ts nådiga uppmärksamhet, i det detsamma endast rörde de embets- och tjenstemäns pensionering, hvilka vore delegare i civilstatens pensionsinrättning och egde rätt till pension från allmänna indragningsstaten, vann icke någondera Kammarens bifall.

Lika med motionären, anser Utskottet det synnerligen önskvärdt, om ett allmännare ordnande af pensionsväsendet för alla statens embets- och tjenstemän kunnat genomföras, och, på sätt ofvan inhemtas, har denna fråga redan vid flere tillfällen varit föremål för Riksdagens uppmärksamhet, och olika sätt för dess lösning hafva från skilda håll blifvit framställda. De

svårigheter, mot hvilka hittills alla förslag i denna riktning strandat, hafva emellertid på sista tiden väsentligen ökats, i det Riksdagen under de sista åren ordnat pensioneringen för en mängd tjenstemannaklasser efter mer eller mindre skiljaktiga grunder. Det synes därför nu knappast tänkbart att sammanföra alla dessa olika kategorier af pensionsstater. Vidare äro de nya lönestater, till ej obetydligt antal, som Riksdagen nästlidet och innevarande år fastställt, grundade på bibehållandet af det nuvarande pensioneringssystemet. Frånträdandet af detta system och pensioneringens ordnande på annat sätt skulle alltså ej endast föranleda de direkta kostnaderna för ett sådant ordnande, utan äfven medföra behof af nya lönestater, enär uppenbart är, att alla lönebelopp måste höjas, om, med borttagande af nu gällande pensionsrätt, endast tjenstemännens egna bidrag skulle grundlägga pensionerna, utan att något intrång skedde i de enligt lönestaterna tjensteinnehafvarne tillförsäkrade förmåner.

På grund af dessa i korthet antydda förhållanden, har Utskottet ansett sig icke kunna motionärens förslag understödja, utan hemställer,

att Herr Nils Peterssons förevarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Allmänna Indragningsstaten.

4:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte, i likhet med hvad förut egt rum, då medlemmar af det Kongl. Huset afidit, jemväl nu bevilja pensioner åt sådana till framlidna *Hennes Maj:t Enkedrottningen Josefinas hofstat* hörande personer af lägre tjenstegrad, som uppnått 50 lefnadsår och i 20 år eller derutöfver varit anställda i Hennes Maj:ts tjenst, samt fördenskull och då, enligt en af Hennes Maj:ts hofmarskalk med tillämpning af dessa grunder upprättad förteckning, sammanlagda beloppet af dylika pensioner skulle utgöra 9,302 kronor årligen, samt de ifrågavarande pensionärernas förut vid hofstaten egande löner upphört att till dem utbetalas med den 1 November 1876, medgifva, att berörda pensionsbelopp finge från sistnämnda dag af allmänna indragningsstaten utgå.

Angående pensionering af en del utaf framlidna Hennes Maj:ts Enkedrottning Josefinas hofstat.

Enligt hvad statsrådsprotokollet (Bil. N:o 6 e, sid. 56) gifver vid handen, hade uti det af framlidna Hennes Maj:t Enkedrottning Josefina den 6 Juni 1876 gjorda testamentariska förordnande blifvit föreskrifvet, att ett belopp af en million kronor skulle afsättas, för att med räntan deraf bestrida dels äldre pensioner och dels pensioner åt hofstat och betjening, hvarvid likvisst den förutsättning blifvit gjord, att den i Hennes Maj:ts tjenst vid dödstillfället befintliga personal, som uppnått 50 lefnadsår och tjenat i

20 år, skulle, på sätt förut varit öffligt, erhålla pension af statsverket, enär räntan å den afsatta millionen i annat fall vore otillräcklig.

Den pensionering, för hvilkens bestridande det nu äskade beloppet, 9,302 kronor, är erforderligt, afser, på sätt bilagda förteckning (Litt. A) närmare utvisar, endast äldre personer af lägre tjenstegrad; och har staten alltid förut i likartade fall underkastat sig de uppoffringar, som för sådanas måttliga försörjning funnits behöfliga. Vid sådant förhållande och med särskildt fästadt afseende å den storartade välgörenhet Hennes Maj:ts Enkedrottning Josefina under lifstiden städse utöfvade, och hvaraf frukterna på mångahanda sätt kommit landet till godo, har Utskottet funnit sig böra hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning må vinna Riksdagens bifall.

Angående
pension för
Assessoren
E. F. Lönn-
rot.

5:o. Af i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 1, sid. 8) angifna skäl, att Assessoren i Svea Hofrätt *Emil Fredrik Lönnrot*, hvilken i följd af nervlidande allt sedan början af 1869 års höstsession åtnjutit oafbruten tjenstledighet, enligt hvad företedt läkareintyg utvisade, icke kunde hoppas att blifva till verklig helsa och arbetskraft återstæld, och att det skulle lända assessorsembetet till men, att detsamma framgent, så länge det af Lönnrot innehades, måste genom vikarier uppehållas, hvartill komme att genom Lönnrots qvarstående i tjensten möjligheten att vid Hofrätten fästa dugliga personer inskränktes, har Kongl. Maj:ts föreslagit, att bemælde Lönnrot måtte från och med månaden näst efter den, då afsked från assessorsembetet blefve honom beviljadt, uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande för sin återstående lifstid af en årlig pension till belopp af 3,375 kronor, motsvarande tre fjerdedelar af hans innehafvande assessorslön utan dyrtidstillägg; och då läkarebetyget innehåller, att Lönnrot, som under en längre följd af år lidit af en kronisk hjernsjukdom, numera saknar krafter att vidare återtaga utöfningen af sitt ansvarsfulla embete, får Utskottet, under åberopande i öfrigt af de i statsrådsprotokollet anförda skäl, hemställa,

att den för Assessoren *Emil Fredrik Lönnrot* äskade pension af 3,375 kronor årligen må af Riksdagen beviljas.

Angående
pension för
Intendenten
W. Th. An-
karsvärd.

6:o. Kongl. Maj:ts har föreslagit, att Intendenten vid Fångvårdsstyrelsens byggnadskontor *Wilhelm Theodor Ankarsvärd* måtte berättigas att från och med månaden näst efter den, då han erhöle afsked från intendentsbefattningen, å allmänna indragningsstaten uppbära för sin återstående lifstid en årlig pension af 3,000 kronor.

Utaf statsrådsprotokollet (Bil. N:o 1, sid. 9 och 10) upplyses, att

Ankarsvärd, som är född den 18 April 1816 och sedan den 4 Januari 1855 bestridt intendents- och chefsbefattningen vid Fångvårdsstyrelsens byggnadskontor, med skicklighet och utmärkt redbarhet fullgjort sina åligganden och genom synnerligt nit och omtanka beredt kronan ej obetydliga besparingar i byggnadskostnader; att han, enligt företedda läkarebetyg, lider af svag syn å båda ögonen och derigenom är urståndsatt att sysselsätta sig med ansträngande ögonarbete och framför allt ritning; samt att hans lön från och med år 1858 utgjort 3,000 kronor årligen med derå sedan år 1875 beviljadt 20 procents dyrtidstillägg af 600 kronor.

På grund af hvad sålunda förekommit och då af omförmälda läkarebetygs innehåll framgår, att hopp icke gifves om någon förbättring i afseende å den ögonsjukdom, hvaraf Ankarsvärd lider, får Utskottet hemställa, att Riksdagen må bevilja den för Intendenten Wilhelm Theodor Ankarsvärd äskade årliga pension af 3,000 kronor.

7:o. Uti underdånig ansökning hade förmyndaren för aflidne direktören vid kronoarbeitsstationen å Tjurkö, Majoren Carl Wathier Klingspors och hans numera jemväl aflidna hustru Maria Sofia Klingspors, född Haltenborg, efterlemnade minderåriga barn, anhållit att sedan 1874 års Riksdag, med bifall till Kongl. Maj:ts nådiga proposition, tillagt bemälda Major Klingspors enka, så länge hon lefde ogift, en årlig pension af 300 kronor, men denna pension ej af henne uppburits för längre tid än från 1875 års början till Oktober månad 1876, då hon, endast 37 år gammal, afled, efterlemnande fyra i medellösa omständigheter stadda barn, nemligen sonen Staffan Wathier Joachim, född den 24 Maj 1866, samt döttrarna Carolina Augusta Maria, född den 12 Juli 1864, Adèle Elisabeth Mathilda, född den 14 November 1868, och Anna Sofia Christiana, född den 23 November 1870, Kongl. Maj:t tacktes till nu instundande Riksdag aflåta nådig proposition, att den enkan Klingspor beviljade pension måtte varda öfverflyttad på hennes ofvannämnda barn till dess de uppnått myndig ålder.

*Angående
pension för
aflidne Ma-
joren C. W.
Klingspors
minderåriga
barn.*

Sedan Fångvårdsstyrelsen öfver berörda ansökning afgifvit underdånigt utlåtande och dervid öfverlemnadt prestbetyg om barnen, äfvensom bestyrkt transsumt af bouppteckningen efter deras moder, utvisande att boets behållning utgjorde allenast 1,012 kronor, har Kongl. Maj:t, i enlighet med hvad Fångvårdsstyrelsen tillstyrkt, föreslagit att för hvart och ett af omförmälda fyra minderåriga barn måtte på allmänna indragningsstaten uppföras ett belopp af sjuttiofem kronor, eller, för dem samtliga, trehundra kronor årligen, att utgå, till sonen intill dess han uppnått myndig ålder, samt till en hvar af döttrarna intill dess hon blefve myndig eller dessförinnan inginge äktenskap.

Af hvad sålunda och i öfrigt i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 1, sid.

11 och 12) blifvit anfördt, har Utskottet funnit billigheten fordra, det ifrågasvarande, i särdeles knappa omständigheter försatta barn erhålla något understöd af staten.

Hvad i sådant hänseende kan blifva medgifvet, bör emellertid, enligt Utskottets åsigt, icke en hvar af dem tillförsäkras för längre tid än till fyllda 18 års ålder, då en person torde kunna genom eget arbete sig försörja; hemställande Utskottet på grund häraf,

att förevarande nådiga framställning må på det sätt bifallas, att för hvar och ett af afidne Direktören vid kronoarbeitsstationen å Tjurkö, Majoren Carl Wathier *Klingspors* och hans jemväl afidna hustru Maria Sofia *Klingspors*, född *Hallenborg*, efterlemnade *minderåriga barn*, sonen Staffan Wathier Joachim samt döttrarna Carolina Augusta Maria, Adèle Elisabeth Mathilda och Anna Sofia Christiana, på allmänna indragningsstaten uppföres ett belopp af 75 kronor, eller, för dem samtliga, 300 kronor årligen, att utgå till sonen intilldess han uppnår 18 års ålder och till en hvar af döttrarna intilldess hon uppnår nämnda ålder eller dessförinnan ingår äktenskap.

Angående
pension för
Kanslisten
m. m.
C' d'Aubigné.

8:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit att Kanslisten i Justitierevisions-expeditionen och Notarien i Svea Hofrätt *Carl d'Aubigné* måtte från och med månaden näst efter den, då afsked från dessa befattningar blefve honom beviljad, uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande för sin återstående lifstid af en årlig pension till belopp af 2,700 kronor, motsvarande tre fjerdedelar af hans innehafvande löner för ifrågasvarande befattningar.

Af statsrådsprotokollet (Bil. N:o 1, sid. 38) inhemtas, bland annat, att d'Aubigné, som är född år 1826, blifvit utnämnd 1861 till notarie i Svea Hofrätt och 1871 till kanslist i Justitie-revisions-expeditionen samt att företedt läkarebetyg utvisade, att han lede af en kronisk, obotlig ögonsjukdom och i följd deraf vore ohjelpigt beröfvad den för ögonarbete behöfliga synskärpa å båda ögonen.

I betraktande af sistnämnda omständighet har Utskottet funnit sig böra förevarande framställning till bifall förorda; hemställande Utskottet förty,

att den för Kanslisten m. m. *Carl d'Aubigné* äskade årliga pension af 2,700 kronor må varda af Riksdagen beviljad.

9:o. Sedan Kaptenen och Kompanichefen vid Smålands grenadierbataljon, Friherre *Erik Ulfson Sparre*s förmyndare ingifvit underdånig ansökning, att en årlig pension af 1,000 kronor å allmänna indragningsstaten måtte Kaptenen, Friherre Sparre beredas, på det att han, som lede af obotlig sjukdom, kunde afgå ur krigstjensten; har Kongl. Maj:t föreslagit att åt bemälda Friherre *Erik Ulfson Sparre* måtte på allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 1,000 kronor, att under hans återstående lifstid utgå från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhöle afsked ur krigstjensten, dock med vilkor, att Friherre Sparre ur tjensten afginge, innan han blefve berättigad till pension från arméns pensionskassa.

Angående pension åt Kaptenen Friherre E. U. Sparre.

Af statsrådsprotokollet (Bil. N:o 3 f., sid. 1 och 2) har inhemtats, att bemälda Friherre Sparre, enligt företedt läkarebetyg, sedan närmare två års tid lidit af sinnessjukdom samt att denna hans sjukdom, efter allt hvad erfarenheten i dylika fall gäfve vid handen, vore af den beskaffenhet, att någon sådan förbättring af hans helstillstånd ej stode att förvänta, att han kunde blifva i stånd att sköta sin tjenst eller ens förmögen att sina handlingar fritt bedöma såsom en menniska med sina sinneus fulla bruk.

Då alltså utsigt icke förefinnes till sådan förbättring i Friherre Sparres helstillstånd, att han, som är född 1833, skulle kunna sin tjenst förätta samt Friherre Sparre nu i fast lön uppbär 2,800 kronor, föranlåtes Utskottet hemställa,

att den för Kaptenen, Friherre Erik Ulfson Sparre äskade pension af 1,000 kronor årligen må af Riksdagen beviljas.

10:o. För Rustmästaren vid lifrust- och klädkammaren *Peter Larsson* har Kongl. Maj:t äskat en årlig pension af 600 kronor, men då, enligt hvad Statsrådet och Chefen för Landtförsvars-departementet hos Utskottet meddelat, bemälda Larsson numera aflidit, lärer

Angående väckt fråga om pension för Rustmästaren P. Larsson.

frågan om den för Larsson föreslagna pension till följd häraf få anses hafva förfallit.

11:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att till Löjtnanten af 1:sta klassen vid Norrbottens fältjägarcorps *August Norén* måtte från och med månaden näst efter den, då afsked blefve honom beviljad, få under hans återstående lifstid från allmänna indragningsstaten utgå en årlig pension af 1,177 kronor 50 öre, motsvarande hans nu innehafvande lön efter afdrag af den till arméns pensionskassa utgående afgift, dock med vilkor att Norén från tjensten afginge, innan han blefve berättigad till pension från arméns pensionskassa.

Angående pension för Löjtnanten A. Norén.

Norén, hvilken är född 1830, har, på sätt statsrådsprotokollet (Bil. N:o 3 h, sid. 5 och 6) gifver vid handen, enligt företedt läkarebetyg, sedan flera år lidit af sinnesförvirring och derigenom varit oförmögen till krigstjänst; och, då intet hopp om hans tillfrisknande förefinnes, får Utskottet, under åberopande af hvad i öfrigt blifvit uti berörda statsrådsprotokoll till stöd för förevarande framställning anfördt, hemställa,

att Riksdagen må den för Löjtnanten August Norén föreslagna årliga pension till belopp af 1,177 kronor 50 öre bevilja.

Angående pension för Slotts- och garnisonsläkaren å Carlstens fästning, doktor A. J. Hörlin.

12:o. I anledning af derom gjord framställning har Kongl. Maj:t uti särskild nådig proposition (N:o 27) föreslagit, att Slotts- och garnisonsläkaren å Carlstens fästning, Doktor *Anton Julius Hörlin* måtte, när han uppnått 65 års ålder, få vid afsked från tjensten uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande under sin återstående lifstid af pension med 900 kronor, motsvarande det kontanta lönebelopp, han under största delen af sin tjänstetid åtnjutit; och då af den nådiga propositionen inhemtas, att Hörlin, som är född år 1814, såsom slotts- och garnisonsläkare å Carlsten tjenstgjort nära 33 år och derunder i aflöning åtnjutit, förutom fri bostad, 900 kronor årligen, hvilket belopp från innevarande års början höjts till 1,200 kronor, tillstyrker Utskottet,

att den för Slotts- och garnisonsläkaren å Carlsten, Doktor A. J. Hörlin äskade pension, 900 kronor, må af Riksdagen beviljas.

Angående Postmästarer, f. d. Öfversten E. von Wedderkops rätt till militärpension.

13:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 125) har Herr Friherre *C. E. Fock* föreslagit, att Riksdagen måtte förklara innehållet af dess underdåniga skrifvelse af den 17 Maj 1874, angående vilkoren för åtnjutande af militärpension jemte å stat utgående postmästarearfvyde, icke utgöra hinder för dylik pensions uppbärande af f. d. Öfversten *E. von Wedderkop* eller i allmänhet af den, hvars löneinkomst å postverkets stat uppgått till eller öfverstigit 3,000 kronor, men sedermera sjunkit under detta belopp, vare sig genom förflyttning till annan plats eller af andra orsaker.

Kongl. Maj:ts nådiga reglemente för styrelsen och förvaltningen af arméns pensionskassa den 21 November 1865 innehåller i 65 § bland annat följande stadgande:

“Pensionsberättigad delegare i arméns pensionskassa, som hädanefter erhåller civil eller annan tjänst med aflöning på rikets stat, eller ock uppföres på allmänna indragningsstaten, eller på annat sätt af staten pensioneras, vare icke berättigad att, så länge han innehar sådana aflönings- eller

pensionsförmåner, som uppgå till Tre Tusen Riksdaler Riksmünt, åtnjuta den honom från arméns pensionskassa tillkommande pension;“

hvilket stadgande tillkommit på grund af derom utaf Rikets Ständer i underdånig skrifvelse af den 25 April sistnämnde år gjord framställning.

Enligt de för postverket före år 1874 gällande stater utgjordes postförvaltarnes aflöningsförmåner af dels på ordinarie stat upptagen lön eller arfvode, dels extra inkomster, hvilka bestodo af provisioner och sportelinkomst. Sammanlagda beloppet af dessa inkomster, med undantag af sportlerna, lades till grund för bedömande af posttjenstemannens rätt att jemte sina inkomster från postverket uppbära pension från arméns pensionskassa. Hvarje posttjensteman, hvilkens öfriga löneinkomster, sportlerna oräknade, icke uppgingo till 3,000 kronor, ansågs således berättigad att uppbära den honom möjligen tillkommande pension ur arméns pensionskassa. Från och med år 1874 inträdde emellertid en väsentlig förändring i aflöningsvilkoren för postverkets embets- och tjenstemän, i det, med indragning af de hufvudsakliga sportelinkomsterna, de kontanta aflöningsbeloppen höjdes, så att en del posttjenstemän, hvilka förut varit berättigade att, jemte sina inkomster af postsyssla, uppbära pension från arméns pensionskassa, skulle nödgats frånträda denna rätt, enär deras inkomster enligt den nya staten uppginge till eller öfverstege 3,000 kronor. Då emellertid den då skedda löneförhöjningen på postverkets stat endast utgjorde en ersättning för frångångna inkomster, syntes det med billighet mindre förenligt, att på grund af en dylik förändring i namnet på de inkomster, som från postverket åtnjotes, den förut innehafda pensionen skulle förloras. Uppå Kongl. Maj:ts derom gjorda nådiga framställning medgaf derföre Riksdagen, jemlikt den af motionären åberopade underdåniga skrifvelse, att med afseende å de f. d. militärpersoner, hvilka erhållit sina dåvarande befattningar vid postverket före 1874 års ingång, finge vid bestämmande af rättigheten att jemväl uppbära pension från arméns pensionskassa fortfarande läggas till grund de för postverkets embets- och tjenstemän under år 1873 gällande aflöningsstater.

Motionären har meddelat, att von Wedderkop blifvit utnämnd till postinspektör i Gefle i Maj 1872 med löneinkomster öfverstigande 3,000 kronor, i följd hvaraf han ej uppburit någon pension; men med anledning af enskilda förhållanden hade han den 28 Augusti 1874 ingått tjenstebyte med postmästaren i Westerås, der staten för år 1873 blott uppgick till 2,089 kronor 52 öre, och då han med anledning häraf hos Kongl. Maj:t gjort ansökan om pensions erhållande, till hvilken ansökan direktionen för arméns pensionskassa tillstyrkt bifall, hade dock denna ansökan blifvit af Kongl. Maj:t afslagen; och då allenast den omständigheten, att tjenstebytet egt rum *efter* år 1873, gjort von Wedderkop förlustig sin pensionsrätt, syntes en sådan påföljd af ordalagen i Riksdagens skrifvelse motionären obillig.

På sätt ofvan inhemtas, afsågs med ifrågavarande af Kongl. Maj:t och Riksdagen medgifna undantag endast, att de posttjenstemän, hvilka dittills uppburit militärpension, ej skulle nödgas i följd af förändringen i sättet för aflönings utgående, hvilken förändring ej tillskyndat dem någon fördel, frånträda nämnda pension; och icke ens några billighetsskäl synas vara för handen, hvarför von Wedderkop, som förut icke uppburit dylik pension, nu skulle tillerkännas bättre rätt, än om han år 1874 från militärtjänst direkt fått anställning vid postverket. Vid sådant förhållande och då motionärens förslag om ett allmänt stadgande uti ifrågavarande hänseende ej heller synes förtjena afseende, hemställer alltså Utskottet,

att Herr Friherre C. E. Focks förevarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Angående
understöd åt
f. d. landt-
värnsmän.

14:o. Uppå Kongl. Maj:ts nådiga framställning har sist församlade Riksdag, i likhet med hvad vid flera föregående riksdagar egt rum, till understöd åt de från 1808 och 1809 års krig ännu kvarlevande, i behof stadde *landtvärnsmän* för år 1877 anvisat ett belopp af 20,000 kronor med vilkor, på sätt redan af 1873 års Riksdag blifvit bestämdt, att understöden icke finge öfverstiga 50 kronor för hvarje person. Vid den utdelning af understödsmedlen, som de tre sista åren egt rum, har emellertid, på sätt i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 3 a, sid. 86) är meddeladt, det icke allenast varit möjligt att låta hvarje understödstagare komma i åtnjutande af det belopp, som sålunda blifvit bestämdt såsom det högsta, utan afgang bland de till understöd berättigade har derjemte så tilltagit, att under år 1876 blott emellan 11,000 och 12,000 kronor af anslaget behöft användas. Då af lätt insedda skäl kunde antagas, att understödstagarnes antal komme att under innevarande år ytterligare nedgå, har Kongl. Maj:t ansett tiden nu vara inne att vidtaga någon nedsättning af anslaget, hvilken nedsättning syntes utan olägenhet kunna bestämmas till anslagets halfva belopp; och har alltså Kongl. Maj:t i nåder föreslagit Riksdagen att, för ifrågavarande ändamål och med vilkor att understödsbeloppet icke öfverstege 50 kronor åt hvarje person, för år 1878 bevilja ett anslag af 10,000 kronor; hemställande Utskottet,

att, med bifall till denna nådiga framställning, ett belopp af 10,000 kronor må för år 1878 till understöd åt ännu kvarlevande, i behof stadde *landtvärnsmän* på allmänna indragningsstaten anvisas.

Angående
pension åt
Lands-
kanslisten
A. W.
Ljungberg.

15:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att Landskanslisten i Stockholms län *Anders Wilhelm Ljungberg* måtte, efter erhållet afsked, öfverflyttas å allmänna indragningsstaten, för att derifrån under sin återstående lifstid från

och med månaden näst efter den, hvarunder afskedet honom beviljades, åtnjuta en årlig pension till belopp af 500 kronor; dock att denna pension, på sätt i allmänhet om pensioner åt landtstatstjenstemän vore stadgad, kunde blifva föremål för ny reglering, derest sådan af Riksdagen pröfvades lämplig.

Utaf statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 b, sid. 5) inhemtas, att Ljungberg, ehuru icke fullt 62 år gammal, i statens tjenst tillbragt omkring 38½ år, hvilket i flera fall ansetts motsvara den genom Kongl. brefvet den 12 November 1823 för pensionsrätt vid afskedstagandet stadgade tid af vid pass 40 år, samt att han, enligt företedt läkarebetyg, till följd af blodslag i December månad 1875 fortfarande är lam i venstra delen af kroppen och derigenom till tjenstgöring oförmögen.

Utskottet hemställer alltså,

att den för Landskanslisten Anders Wilhelm Ljungberg äskade pension af 500 kronor må af Riksdagen beviljas.

16:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att afidne föreståndaren för tekniska elementarskolan i Borås Samuel Theodor Göranssons enka, *Hedda Maria Göransson* måtte uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande från och med år 1877 af en årlig pension af 400 kronor, så länge hon i sitt nuvarande enkestånd förblefve.

Angående pension för afidne skol-föreståndaren S. Th. Göranssons enka.

Uti statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 b, sid. 1 och 2) är meddeladt, bland annat, att Göransson, hvilken afled den 22 Januari 1876, såsom delegare i boet efterlemnad enkan och fyra barn, af hvilka det äldsta vore födt år 1866 och det yngsta år 1875; att tillgångarne i boet utgjort 13,006 kronor 25 öre, hvaremot skulderna uppgått till 24,993 kronor 21 öre, så att en brist af 11,986 kronor 96 öre förefunnits; samt att enkan enligt företedt läkarebetyg lede af allmän svaghet äfvensom af flera gånger påkommande blodstörningar, och att denna sjuklighet, som förvärrats af tyngande omständigheter under hennes mans långvariga sjukdom och efter hans död, vore af beskaffenhet att för mycket lång tid, om ej för alltid, sätta henne ur stånd att genom arbete försörja sig och de sina.

Med hänvisande till hvad i berörda statsrådsprotokoll i öfrigt finnes anfördt rörande den förtjenstfulla och gagnande verksamhet Göransson i lifstiden i det allmännas tjenst ådagalagt, och med fästadt afseende å den i hög grad bekymmersamma ekonomiska belägenhet, hvaruti den efterlevande sjukliga enkan med sina fyra minderåriga barn sig befinner, hemställer Utskottet,

att den för framlidne föreståndaren för tekniska elementarskolan i Borås S. Th. Göranssons enka, *Hedda Maria Göransson*, äskade årliga pension af 400 kronor må af Riksdagen beviljas.

Angående
pension för
Kronofogden
R. G. Melin.

17:o. Vidare är af Kongl. Maj:t föreslaget, att Kronofogden i Södra Helsinglands fögderi af Gefleborgs län *Robert Gudmund Melin* måtte, efter erhållet afsked från kronofogdetjensten, öfverflyttas till allmänna indragningsstaten och derifrån under sin återstående lifstid åtnjuta årlig pension till ett hans särskilda å stat uppförda löneinkomster, med undantag af hyresersättningen, motsvarande belopp af 2,500 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder afskedet honom beviljades; dock att denna pension, på sätt i allmänhet om pensioner åt landtstatstjenstemän vore stadgadt, kunde blifva föremål för ny reglering, derest sådan af Riksdagen pröfvades lämplig.

Enligt hvad statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 b, sid. 8 och 9) gifver vid handen, hade Melin, hvilken är född den 17 September 1816 och den 17 Maj 1839 inträdde i statens tjenst, år 1874 börjat lida af sinnesförvirring och allmän förlamning, och vore han, som numera vårdades å Konradsbergs hospital, enligt företedt läkarebetyg, till följd af den såsom obotlig ansedda sinnessjukdomen oförmögen att sköta sin tjenst.

På grund af hvad sålunda och i öfrigt i statsrådsprotokollet blifvit anfördt, hemställer Utskottet,

att Riksdagen må den för Kronofogden *Robert Gudmund Melin* äskade årliga pension af 2,500 kronor bevilja.

Angående
uppförande
af ett ersättningsanslag.

18:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och med hänvisande till den utredning i ämnet, som finnes uti statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 b, sid. 10—12) meddelad, hemställer Utskottet,

att, emot det ett belopp af 844 kronor 5 öre till statsverket såsom "extra uppbörd" aflemnas, å allmänna indragningsstaten må uppföras ett mot 5 procent ränta härå i jemnt tal svarande, årligen utgående belopp af 42 kronor, som bör tillgodokomma vederbörande innehafvare af den nu till bergmästareboställe anslagna fastigheten *Stora gården* inom Örebro län.

Angående
äskad pen-
sion för Läns-
mannen *E.*
W. Olander.

19:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att Länsmannen i *Fernebo* härad af *Vermlands* län *Erik Wilhelm Olander* måtte under sin återstående lifstid från med och månaden näst efter den, hvarunder afsked från länsmanstjensten kunde varda honom beviljad, uppbära årlig pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 700 kronor.

Uti statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 b, sid. 13—15) är meddeladt, bland annat, att *Olander*, som är född den 7 December 1841 och således något öfver 35 år gammal, varit anställd i statens tjenst sedan den 2 Juli

1864, äfvensom att ett den 7 September 1876 utfärdadt läkarebetyg innehölle, att han, som i början af år 1875 haft en svår hjerninflammation med blödnings, i följd deraf besvärades af en viss svaghet i högra armen, så att han icke kunde egna sig åt skrifgöromål; att hans tankeverksamhet, som förr varit snabb och liflig, numera vore långsam och slö och hans viljekraft betydligt försvagad, samt att han, som derjemte saknade kraft till verkligt arbete eller håg till sysselsättning, under sådana omständigheter vore oförmögen så väl att sköta sin tjänst som att sig med annat arbete försörja, hvarföre och då ofvan anförda följder af hans svåra hjernsjukdom redan öfver ett och ett halft år fortfarit utan ringaste förbättring eller förändring, något skäl icke funnes att antaga det Olander någonsin kunde blifva till helsan fullt återställd.

Innehållet af nämnda läkarebetyg synes emellertid icke utesluta möjligheten, att Olander skulle kunna återvinna sin helsa, särdeles om i betraktande tages hans ännu unga lefnadsålder; och har Utskottet förty icke ansett sig böra för närvarande tillstyrka det han skulle på indragningsstat förflyttas.

Utskottet hemställer alltså,

att den för Länsmanen Erik Wilhelm Olander äskade pension för närvarande icke må af Riksdagen beviljas.

20:o. Med anledning af en utaf Chefen i vestra väg- och vattenbyggnadsdistriktet, Majoren m. m. *David Wilhelm Lilliehök* gjord, af Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader insänd och till bifall förordad, underdånig ansökning, att, som han, enligt hvad bifogade ålders- och läkarebetyg samt tjänsteförteckning utvisade, uppnått 70 lefnadsår och mer än 50 år varit i statens tjänst samt numera lede af allmän svaghet och derjemte besvärades af tidtals återkommande svindel, stundom förenad med medvetslöshet, på grund hvaraf han vore ur stånd att sin tjänst förrätta, Kongl. Maj:t tacktes hos Riksdagen föreslå sökanden till erhållande vid afskedstagandet af en årlig pension af 1,800 kronor, motsvarande hans nuvarande lön på stat utan dyrtidstillägg, har Kongl. Maj:t nu föreslagit, att Majoren *Lilliehök* måtte efter erhållet afsked från befattningen såsom chef i vestra väg- och vattenbyggnadsdistriktet uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande under sin återstående listid, från och med månaden näst efter den, då afskedet beviljades, af en mot lönen svarande årlig pension af 1,800 kronor.

Då Majoren *Lilliehök* länge sedan uppfyllt de i afseende på civile tjänstemän i allmänhet stadgade vilkor för deras öfverflyttning på allmänna indragningsstaten, får Utskottet, under åberopande af hvad i öfrigt finnes uti statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 b, sid. 16 och 17) anfördt, hemställa,

att den för Majoren *David Wilhelm Lilliehök* före-

*Angående
pension för
Majoren D.
W. Lillie-
hök.*

slagna årliga pension af 1,800 kronor må vardas af Riksdagen beviljad.

Angående
pension för
Öfversten
m. m.
O. Modig.

21:o. Under åberopande af hvad i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 5 b, sid. 18) i ämnet finnes anfördt och med framhållande af det nit och den skicklighet Öfversten m. m. *Otto Modig* under en ovanligt lång tjenstetid ådagalagt, får Utskottet, i öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit, hemställa,

att Öfverdirektören och Chefen i Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, Öfversten och Chefen för väg- och vattenbyggnadscorpsen m. m. *Otto Modig* må från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från befattningen såsom öfverdirektör och chef i styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader kan vardas honom meddeladt, å allmänna indragningsstaten uppbära under sin återstående lifstid en årlig pension af 6,000 kronor.

Angående
pensions-
fyllnad åt
General-
direktören
och Chefen
för statens
jernvägs-
trafik *C. O.
Troilius.*

22:o. Med fästadt afseende på det synnerliga nit och den framstående skicklighet, Generaldirektören och Chefen i Styrelsen för statens jernvägs- trafik *C. O. Troilius* under sin långvariga tjenstetid städse ådagalagt, och hvilka egenskaper i hög grad tagits i anspråk under hans mer än fjorton-åriga utöfning af det viktiga och ansvarsfulla embete, som för närvarande är honom anförtrödt, har Kongl. Maj:t uti en den 16 nästlidne Februari till Riksdagen aflåten nådig proposition (N:o 30) föreslagit Riksdagen att förklara Generaldirektören *Troilius* berättigad att, då han efter uppnådd ålder af 65 år och företeende af behörigt intyg om försvagadt helsotillstånd från bemälda embete undfinge nådigt afsked, vardas å allmänna indragningsstaten uppförd till åtnjutande för sin återstående lifstid af fyllnadspension till det belopp, hvarmed summan af de pensioner från statens jernvägstrafiks- och civilstatens pensionsinrättningar, hvartill han då vore berättigad, understege 7,200 kronor, eller 80 procent af hans såsom generaldirektör och chef i Styrelsen för statens jernvägstrafik innehafvande aflöning, att utgå från och med månaden näst efter den, i hvilken afskedet blefve beviljad.

Utaf den nådiga propositionen inhemtas, bland annat, att Generaldirektören *Troilius*, som den 26 Januari nästkommande år uppnår 65 års ålder, år 1831 inträdt i statens tjenst och således der tillbragt vida utöfver den tid af 40 år, som för civile embets- och tjenstemäns rätt till pension erfordras, samt från den 30 December 1862 innehaft chefskapet i styrelsen för statens jernvägstrafik, äfvensom att han nästkommande år är berättigad att vid afsked från sitt innehafvande embete erhålla från statens jernvägstrafiks och civilstatens pensionsinrättningar pensioner till sammanräknadt belopp af

3,475 kronor; och finner Utskottet med hänseende till den långa tid, Generaldirektören Troilius varit i statens tjänst anställd samt vigten och ansvaret af den befattning, han de sista fjorton åren innehaft, skäl vara för handen, att han vid afskeds erhållande undfår pension till samma belopp, som författningsenligt skulle honom tillkommit, derest det arfvode af 9,000 kronor, som han såsom chef i Styrelsen för statens jernvägstrafik uppbär, varit å definitiv stat uppfördt; hemställande alltså Utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning må vinna Riksdagens bifall.

23:o. Vidare har jemväl i särskild nådig proposition (N:o 31) Kongl. Maj:t, jemte erinran, hurusom ej mindre Öfverdirektörsassistenten hos styrelsen för statens jernvägstrafik *Frans Gustaf Anrep* och *hans hustru*, än äfven Lokomotivföraren *August Theodor Anderson* omkommit vid den natten till den 15 November 1875 inträffade jernvägsolyckan i närheten af Lagerlunda, föreslagit Riksdagen, att de fyra yngsta af bemälda öfverdirektörsassistents efterlemnade sju barn, nemligen sönerne Herman, Fromhold och Julius samt dottren Ebba, äfvensom Lokomotivföraren Andersons enka Maria Carolina Andersson och hennes två minderåriga barn, sonen August Frithiof och dottren Thyra Theodora, måtte på allmänna indragningsstaten uppföras till åtnjutande från och med år 1876 af understöd till belopp för hvarje utaf Anreps bemälda barn af 500 kronor årligen intill slutet af det år, då hvardera barnet uppnått 18 års ålder, för enkan Anderson af 250 kronor årligen under hennes återstående lifstid, så länge hon lefver ogift, samt för hvarje af hennes förenämnda barn af 125 kronor årligen, att jemväl utgå intill slutet af det år, hvarunder hvardera barnet uppnått 18 års ålder.

Utskottet, som till undvikande af vidlyftighet anser sig i öfrigt kunna hänvisa till den i den nådiga propositionen förebragta utredning, vill här endast omförmäla, att Anrep efterlemnade sju omyndiga barn från ett föregående gifte och Anderson enka med två barn, samt att Anreps barn i arf erhållit tillhoppa 3,249 kronor 23 öre och behållningen i Andersons bo utgjort 1,305 kronor 79 öre; och hemställer Utskottet, under åberopande af hvad i den nådiga propositionen finnes anfördt,

att Riksdagen må bifalla hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende behagat föreslå; dock att de för Ebba Anrep och Thyra Theodora Andersson sålunda föreslagna pensioner jemväl må upphöra, derest de före den eljest angifna pensionstidens utgång ingå äktenskap.

Angående understöd åt Öfverdirektörsassistenten Anreps fyra minderåriga barn samt Lokomotivföraren Andersons enka och två minderåriga barn.

Angående
allmänna
pensioner-
nerings-
grunder för
civile embets-
och tjänste-
män samt
betjente.

24:o. Under åberopande af hvad i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 6 e, pag. 62 och 63) finnes rörande denna fråga anfördt, får Utskottet, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, hemställa,

att, oberoende af hvad gällande stadganden innehålla om rätt till pension å allmänna indragningsstaten, Riksdagen må förklara, att civile embets- och tjänstemän samt betjente, hvilkas aflöning, på grund af reglering, som skett vid 1876 års riksdag eller vid innevarande och följande riksdagar kan ega rum, är fördelad i lön och tjänstgöringspenningar, berättigas — der ej för särskilda fall andra bestämmelser äro eller blifva meddelade — att, då de uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänstår, vid afskedstagandet från tjensten, å allmänna indragningsstaten undfå pension till lörens hela belopp;

Angående
fyllnadspen-
sion åt Ka-
mereraren
C. Sandberg.

25:o. Vidare är af Kongl. Maj:t föreslaget, att å allmänna indragningsstaten måtte uppföras ett belopp af 500 kronor att årligen af förre Kamereraren i Kammarkollegii arkivkontor *Carl Sandberg* under hans återstående lifstid utöfver den honom å indragningsstaten tillkommande pension uppbäras, så att hela hans pension komme att motsvara 3,500 kronor;

Enligt hvad statsrådsprotokollet (Bil. N:o 6 a, sid. 1—3) gifver vid handen, hade, i sammanhang med Sandbergs afskedsansökning, inför Kongl. Maj:t anmälts en af Presidenten i Kammarkollegium Grefve T. H. Wrangel afgifven promemoria, deri han förmält, hurusom Kamereraren Sandberg hos honom tillkännagifvit sin önskan vara att äfven efter erhållet afsked få i arkivet tjänstgöra i den mån helsa och krafter medgäfve; med anledning hvaraf och då det för Sandberg blifvit en vana och ett behof att vistas på embetsrummet och der fortsätta sina alltid värdefulla forskningar, samt det äfven för enskilda personer, som önskade upplysningar om arkivets handlingar, hvilka det enligt Kammarkollegii instruktion åläge kamereraren att meddela, utan tvifvel vore önskvärdt att fortfarande i detta hänseende få vända sig till Sandberg såsom med dessa handlingar mest förtrogen, presidenten ansett sig böra på det lifligaste understödja denna begäran såsom både för Sandberg, embetsverket och allmänheten förmånlig; hvarjemte presidenten under sådana omständigheter tillika hemställt huruvida det icke kunde tillåtas Sandberg, som fortfarande blefve i arkivkontoret dagligen tjänstgörande, att efter afskedstagandet i egenskap af arfvode åtnjuta skillnaden mellan pensionen och hans nuvarande löneinkomster, af hvilka oförminskade Sandberg vore i behof.

Vid pröfning af förevarande anslagsfråga har Utskottet jemväl till behandling förehaft en af Herr *Axel Bergström* inom Andra Kammaren väckt

motion (N:o 32), deruti af anförda skäl föreslagits, att Riksdagen måtte å allmänna indragningsstaten uppföra ett belopp af 1,200 kronor att årligen af Kamereraren Carl Sandberg under hans återstående lifstid utöfver den honom å indragningsstaten tillkommande pension uppbäras, så att hela hans pension komme att motsvara hans förra lön med dyrtidstillägg, 4,200 kronor.

Enligt Utskottets åsigt bör icke under något förhållande tillfälligt dyrtidstillägg läggas till grund för bestämmande af pensionsbelopp; men deremot har Utskottet funnit de af förrbemälde motionär i öfrigt anförda skäl för fyllnadspensionens bestämmande till 1,200 kronor fullt tillräckliga för tillstyrkande af hans i detta hänseende framställda förslag. Det utmärkta, allmänt erkända nit och de stora förtjenster, Sandberg under en 53-årig verksamhet i Kammarkollegii tjenst ådagalagt, synas nemligen väl berättiga honom till det ifrågasatta understödet, helst han, enligt hvad upplyst blifvit, fortfarande eger håg och krafter att med sin vidsträckta erfarenhet gagna den allmänhet, som behöfver från arkivet söka upplysningar.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts, hemställer Utskottet,

att å allmänna indragningsstaten må uppföras ett belopp af 1,200 kronor, att årligen af förre Kamereraren i Kammarkollegii arkivkontor Carl Sandberg under hans återstående lifstid utöfver den honom å indragningsstaten redan tillkommande pension uppbäras, så att hela hans pension kommer att utgöra 4,200 kronor.

26:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att åt Vaktmästaren i Kammarkollegii arkivkontor *Lars Ekeroth* måtte beviljas en pension å allmänna indragningsstaten, motsvarande hans å stat uppförda lön eller 625 kronor årligen, att utgå från och med månaden näst efter den, då han från tjensten erhöle afsked.

*Angående
pension för
Vakt-
mästaren
L. Ekeroth.*

Uti statsrådsprotokollet (Bil. N:o 6 e, sid. 63) är meddeladt, att *Ekeroth* är född 1822, antogs till extra vaktmästare 1847 och befordrades till ordinarie vaktmästare 1858; samt att han, som för sinnessjukdom intogs på Danviks hospital den 21 September 1873, enligt företedt läkarebetyg, fortfarande lider af denna sjukdom, hvarigenom han är alldeles oförmögen till tjenstgöring, äfvensom att, då sjukdomen nu mer och mer öfvergått till fä-nighet, det med största sannolikhet kan antagas att *Ekeroth* ej heller för framtiden kan till tjenstgöring blifva användbar.

Utskottet hemställer alltså,

att den för Vaktmästaren *Lars Ekeroth* äskade årliga pension af 625 kronor må utaf Riksdagen beviljas.

Angående
pension för
Kanslisten
C. Th.
Uttermareck.

27:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att åt Kanslisten i Kammarkollegii registratorskontor *Carl Theodor Uttermareck* måtte beviljas en pension å allmänna indragningsstaten, motsvarande den ifrågavarande befattning nu åtföljande lön eller 1,200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, då han från tjänsten erhöle afsked.

Af statsrådsprotokollet (Bil. N:o 6 e, sid. 63 och 64) inhemtas, bland annat, att, enligt företedt läkarebetyg, Uttermareck, som för omkring 15 år sedan skadat sig vid ett fall ur ett åkdon, ännu lider af följderna deraf, hvilka yttra sig i aftyning af det venstra benet samt värk och minskad rörelseförmåga deruti, så snart detsamma öfveranstränges mer än den svaga lemmens krafter medgifva, äfvensom värk och kraftuttömning i högra öfverextremiteten, då den underkastas någon ihållande ansträngning, såsom till exempel vid skrifning; och att denna hans sjukdom, oaktadt alla de medicinska åtgärder: bad, massage, gymnastik, elektricitet m. m., som deremot blifvit vidtagna, alltjemt är för hans tjänsteverksamhet hinderlig och ej synes lemna någon utsigt att han, som nu vore på sitt 52:a år och genom denna långvariga sjukdom blifvit till krafterna i hög grad försvagad, skall kunna vinna någon så betydlig helsoförbättring, att han blir iståndsatt att sina tjänsteåligganden uppfylla; äfvensom att Kammarkollegium med afseende å innehållet af läkarebetyget tillstyrkt nådig framställning till Riksdagen att bevilja Uttermareck en pension å allmänna indragningsstaten af 1,200 kronor årligen eller, om detta belopp icke skulle kunna beviljas, åtminstone af 1,080 kronor, motsvarande den andel af kanslistlönen med dyrtidstillägg Uttermareck nu uppbure.

Hvad sålunda förekommit lärer visserligen innebära giltig anledning att bevilja Kanslisten Uttermareck pension från allmänna indragningsstaten. Deremot torde, enligt Utskottets förmenande, sådana omständigheter icke vara i detta fall förebragta, som böra föranleda pensionens bestämmande till så högt belopp, som Kongl. Maj:t föreslagit. Uttermarecks ordinarie lön utgör 1,200 kronor, deraf han under tjänstledighet är lagligen berättigad att uppbära $\frac{3}{4}$ delar eller 900 kronor årligen, och synes detta sistnämnda belopp vara det, som skäligen bör honom såsom pension tillerkännas. Visserligen är för närvarande dyrtidstillägg med 20 procent anvisadt å lönen, men detta bör, enligt Utskottets åsigt, icke tagas i betraktande vid pensionsbeloppets fastställande.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet

att den för Kanslisten Carl Theodor Uttermareck äskade pension må till nedsatt belopp af 900 kronor årligen utaf Riksdagen beviljas.

28:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att nedannämnde embets- och tjänstemän i Statskontoret, för hvilkas tjänster ej finnes motsvarande befattningar i bemälda verks nya organisation, måtte få å allmänna indragningsstaten öfverflyttas med rätt att derå från början af år 1878 uppbära sina nu å Statskontorets gamla ordinarie stat innehafvande löner, nemligen:

Kongl. Räntmästaren Herman Schlytern.....	kronor	5,000: —
Kamereraren Karl Stolpe.....	„	3,500: —
„ Peter Håkansson	„	3,500: —
Kanslisten Lars Fredrik Sandin.....	„	1,400: —

Angående
öfverflyttning
på indrag-
ningsstaten
af åtskilliga
embets- och
tjänstemän i
Statskontoret.

Vid hvad sålunda föreslagits, har Utskottet icke funnit annat att erinra, än att, i öfverensstämmelse med den af förra Riksdagens Stats-Utskott uti dess afgifna utlåtande angående ny lönestat för Statskontoret yttrade åsigt, föreskrift torde böra meddelas derom, att, i händelse någon af omförmälde embets- och tjänstemän, efter förflyttning till indragningsstaten, blefve befordrad till annan tjänst med lön på rikets stat, han skulle vara pliktig att i allo frånträda lönen på indragningsstaten, derest denna understege eller vore lika med den nya lönen, samt att å den förra vidkännas motsvarande afdrag i den mån den öfverstege berörda nya lön.

Med hänvisande i öfrigt till hvad i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 6 e, sid. 24 och 25) i ämnet finnes meddeladt, hemställer alltså Utskottet,

att omförmälda embets- och tjänstemän i Statskontoret må å allmänna indragningsstaten öfverflyttas med rätt att derå från början af år 1878 uppbära sina nu å Statskontorets gamla, ordinarie stat innehafvande löner, nemligen:

Kongl. räntmästaren <i>Herman Schlytern</i> kronor	5,000: —
Kamereraren <i>Karl Stolpe</i>	„ 3,500: —
„ <i>Peter Håkansson</i>	„ 3,500: —
Kanslisten <i>Lars Fredrik Sandin</i>	„ 1,400: —

dock med vilkor, att, i händelse någon af dem efter förflyttning till indragningsstaten varder befordrad till annan tjänst med lön på rikets stat, han skall vara pliktig att i allo frånträda lönen på indragningsstat, derest denna understiger eller är lika med den nya lönen, samt att å den förra vidkännas motsvarande afdrag i den mån den öfverstiger berörda nya lön.

29:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och med hänvisande till den i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 6 e, sid. 65 och 66) meddelade utredning, hemställer Utskottet,

att Statskommissarien *Bruno Johansson* må från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från stats-

Angående
pension för
Statskommissarien
B. Johansson.

kommissarieembetet varder honom beviljad, få under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp, motsvarande hans statskommisarielön eller 5,000 kronor.

Angående
Kamereraren
Linderskölds
och Vakt-
mästaren
Wallins
öfverflyttning
på indrag-
ningsstat
m. m.

30:o. Likaledes får Utskottet, i öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit och under återopande af den fullständiga utredning, som i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 6 e, sid. 66—68) finnes meddelad, hemställa,

a) att Kamereraren vid mynt- och kontrollverken *Jacob Fabian Lindersköld* och Vaktmästaren vid kontrollverket *Elias Wallin*, hvilka genom mynt- och kontrollverkens nya organisation blifvit öfvertalige, må förklaras berättigade att från början af år 1878 å allmänna indragningsstaten uppbära de dem enligt bemälda verks gamla stat tillkommande löner, nemligen Lindersköld 2,500 kronor och Wallin 550 kronor; och

b) att såsom ersättning för afståendet af rätten till fri bostad i myntverkets hus jemte vedbrand må å allmänna indragningsstaten uppföras till Myntmästaren Sebastian Tham 1,200 kronor och till Kamereraren Lindersköld 1,000 kronor, att årligen från den tid, då de från sina berörda bostäder afflytta, till dem utgå.

Angående
nuvarande
ordförändens
i Sundhets-
kollegium
pensionsrätt.

31:o. I öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit och med hänvisande till hvad i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid 98 och 99) i ämnet finnes anfördt, hemställer Utskottet,

att nuvarande ordföranden i Sundhetskollegium må, oberoende af den förändrade reglering, som kan varda för detta embetsverk faststald, vara vid den pensionsrätt, han nu innehar, bibehållen.

Angående
pensionsrätt
för lektorerna
vid Chal-
merska slöjd-
skolan i Gö-
teborg.

32:o. Likaledes får Utskottet, i enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit och i öfverensstämmelse med hvad Riksdagen för tekniska elementarskolornas lärare medgifvit, hemställa,

att lektorerna vid den Chalmersska slöjdskolan i Göteborg må erhålla rätt till pension å allmänna indragningsstaten enligt de grunder, som för sådan rättighets åtnjutande gälla i afseende på lektorerna vid rikets elementarläroverk.

33:o. Sedan Registratorn i Ecklesiastikdepartementets expedition, Expeditionssekreteraren i Kongl. Maj:ts kansli m. m., Filosofie doktorn *Fredrik Adolf Westerling* hos Kongl. Maj:t underdånigst anhållit, att den pension, som han vid afskedstagandet egde att å allmänna indragningsstaten uppbära, och som enligt nu gällande bestämmelser uppginge till 3,000 kronor, måtte höjas till det belopp, 4,200 kronor, hvarmed hans lön för närvarande utginge, eller att pensionen åtminstone måtte bestämmas till 4,000 kronor, motsvarande fyra femtedelar af det belopp, hvartill hans samtliga inkomster af tjensten uppginge, har Kongl. Maj:t föreslagit, att Registratorn *Westerling* måtte få å allmänna indragningsstaten åtnjuta pension till belopp af 4,000 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, då afsked kunde blifva honom beviljad.

Angående
pension för
Registratorn
F. A.
Westerling.

Under åberopande af den i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 142 och 143) meddelade utredning och med särskildt fästadt afseende *dels* å den höga lefnads- och tjensteålder, *Westerling* innehar, *dels ock* derå att registratorn i Justitierevisions-expeditionen, enligt senaste Riksdags beslut, är berättigad att vid uppnådda 65 lefnads- och 35 tjensteår uppbära i pension hela den fasta lönen, hvilken för honom uppgår till det belopp, Kongl. Maj:t nu för *Westerling* föreslagit, hemställer Utskottet,

att den för Registratorn *Fredrik Adolf Westerling* äskade pension, 4,000 kronor, må af Riksdagen beviljas.

34:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och under åberopande af hvad till stöd för den gjorda framställningen i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 143 och 144) finnes anfördt, hemställer Utskottet,

att Konsistori-notarien m. m. filosofie doktorn *Johan Friedleif* må förklaras berättigad att från och med månaden näst efter den, då afsked från tjensten honom beviljas, å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 3,000 kronor.

Angående
pension för
Konsistori-
notarien
J. Friedleif.

35:o. Under åberopande af hvad i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 144 och 145) finnes vitsordadt rörande Adjunkten i zoologi vid universitetet i Upsala *Tamerlan Thorells* särdeles förtjenstfulla verksamhet och med hänseende dertill, att utsigt icke lär finnas att *Thorell*, som sedan flera år tillbaka varit af sjuklighet ur stånd satt att fullgöra sina åligganden såsom akademisk lärare, skulle kunna återtaga sin verksamhet såsom sådan, får Utskottet, i öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit, hemställa,

att för Adjunkten *Tamerlan Thorell* må å allmänna indragningsstaten uppföras ett anslag af 3,500 kronor, att af *Thorell* från och med år 1878 under hans återstående lifstid uppbäras.

Angående
anslag åt
Akademi-
adjunkten
T. Thorell.

Angående
uppförande
af en e. o.
professorlön
för Docenten
M. G. Ret-
zius.

36:o. I sammanhang med afgifvet förslag till ombildning af adjunkt-inrättningen vid Karolinska mediko-kirurgiska institutet, rörande hvilken fråga Utskottet under Åttonde hufvudtiteln afgifvit yttrande, hade, enligt hvad i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 40) är meddeladt, lärarekollegiet vid berörda institut erinrat, hurusom, för det af Riksdagen särskildt framhållna önskningsmål att kunna vid tillfälliga professorsbefattningar anställa framstående vetenskapsmän, några tillgångar å institutets stat icke blefve öfriga, då fastmer ytterligare tillskott af statsmedel utöfver de förut anvisade måst begäras för inrättande af de fasta lärareplatser, med hvilka adjunkturerna skulle ersättas. Då kollegiet emellertid önskade att vid institutet fästa Docenten i anatomi derstädes, Medicine Doktorn Magnus Gustaf Retzius, hvilken genom sin vetenskapliga verksamhet visat sig som en särdeles framstående förmåga och hvilken, på ett varaktigare sätt och i en sjelfständigare verksamhet fäst vid institutet, utan tvifvel skulle komma att hedra detsamma och gagna den medicinska vetenskapen, hade kollegiet anhållit att för upprättande af en tillfällig profession i histologi vid Karolinska institutet för Retzius personligen en summa af 4,500 kronor årligen måtte af Riksdagen begäras.

Vid underdånig föredragning af denna, utaf kanslersembetet förordade framställning, hade Departementschefen vidare yttrat, hurusom Docenten Retzius redan vid jemförelsevis unga år hunnit utveckla en rik vetenskaplig författareverksamhet medelst uppsatser i tidskrifter och särskildt utgifna arbeten, bland hvilka främsta rummet intoges af det i förening med Professorens A. Key utgifna anatomiskt-histologiska verket "Studien in der Anatomie des Nervensystems und des Bindegewebes". De framstående egenskaper såsom vetenskaplig forskare, Retzius dervid lagt i dagen, berättigade till förhoppningar om en mer än vanligt framgångsrik verksamhet i den medicinska undervisningens tjänst, om utväg bereddes att fästa Retzius såsom lärare vid institutet. Då tillgång här till inom de för institutet afsedda aflöningsbelopp saknades, hemställde Departementschefen, att för ändamålet måtte beviljas ett särskildt anslag, samt att detta anslag, som utlocknade med den ifrågavarande vetenskapsmannens död eller befordran och derföre icke lämpligen borde på ordinarie stat uppföras, samt icke heller vore af beskaffenhet att tillhöra de extra anslagen på hufvudtiteln, måtte anvisas på indragningsstat; och har i öfverensstämmelse härmed Kongl. Maj:ts nu föreslagit, ett en extra ordinarie professorlön å 4,500 kronor måtte å allmänna indragningsstaten uppföras för Docenten Retzius, att från och med år 1878 af honom uppbäras intill dess han kunde komma att befordras till lön å ordinarie stat af motsvarande eller högre belopp.

Vid reglering af utgifterna under riksstatens Åttonde hufvudtitel har Riksdagen bifallit Kongl. Maj:ts förslag om anvisande af tillhoppa 16,250 kronor att vid universitetet användas för tillfälliga professorsbeställningar

och rörliga docentstipendier och nödiga medel för det af Kongl. Maj:t i nu förevarande hänseende angifna ändamål synas derföre jemväl böra af Riksdagen beviljas; men då Riksdagen funnit anledning vara för handen att endast på extra stat för nästkommande år anvisa de för inrättande af fasta extra ordinarie professorsbeställningar vid Karolinska institutet afsedde medel, torde för närvarande jemväl det här ifrågavarande anslagsbeloppet böra under enahanda form anvisas. Utskottet får alltså hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning må på det sätt af Riksdagen bifallas, att till en extra ordinarie professorslön för Docenten Magnus Gustaf Retzius ett belopp af 4,500 kronor på extra stat för år 1878 under Åttonde hufvudtiteln uppföres, att utgå under förutsättning, att Retzius ej under tiden varder till lön å ordinarie stat af motsvarande eller högre belopp befördrad.

37:o. Då Läraren i teckning vid nya elementarskolan i Stockholm *Johan Gustaf Köhler* varit i rikets tjenst anställd i några och fyratio år och nu, efter uppnådd 73 års lefnadsålder, i anseende till tjenstens kraf på mera ansträngd uppmärksamhet än han trodde sig nu mera kunna bibehålla, anhållit om afsked från sin befattning med bibehållande af lönen såsom pension, hvartill han ock skulle varit berättigad, derest de för civile embets- och tjenstemän uti Kongl. brefvet den 25 Juni 1818 stadgade samt jemlikt nådiga skrifvelsen den 16 Mars 1858 jemväl för vissa lärare vid rikets elementarläroverk gällande bestämmelser här skulle tillämpas, och då Köhler derjemte under sin långa tjenstetid särdeles nitiskt och på ett för den sköna konstens allmänna utbredande i Sverige gagneligt sätt fullgjort sina åligganden, har Kongl. Maj:t föreslagit, att bemälda Köhler måtte förklaras ega från och med månaden näst efter den, då afsked från tjensten honom beviljades, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 1,250 kronor.

Angående pension för Teckningsläraren J. G. Köhler.

Utskottet, som härvid ej funnit anledning till erinran, hemställer,

att den för Teckningsläraren *Johan Gustaf Köhler* äskade pension, 1,250 kronor, må varda af Riksdagen beviljad.

38:o. Under en följd af år har Riksdagen på Kongl. Maj:ts nådiga framställningar beviljat f. d. Kongl. Bibliotekarien *Johan Erik Rydqvist* ett anslag på extra stat af 1,500 kronor årligen för utgifvande af arbetet "Svenska språkets lagar".

Angående anslag till utgifvande af arbetet "Svenska språkets lagar".

Då Bibliotekarien *Rydqvist*, som nu uppnått en ålder af 76 år, enligt *Bih. till Riksd. Prot. 1877. 4 Saml. 1 Afd. 13 Häft.*

hvad han antydt, knappast komme att sjelf lägga sista hand vid det för den svenska språkforskningen så betydelsefulla arbete, åt hvilket kan egnat och fortfarande med oförminskadt intresse egnade sina bästa krafter, och till hvars fullbordande Riksdagen i alla händelser icke torde neka att, så länge Rydqvist vore dermed sysselsatt, lemna nödiga bidrag, har Kongl. Maj:t, såsom en gärd af erkännande tillika af Rydqvists framstående förtjenster och hans epokgörande inflytelse på den vetenskapliga bearbetningen af fäderneslandets språk, föreslagit Riksdagen att å allmänna indragningsstaten bevilja ett anslag af 1,500 kronor att från och med år 1878 af Rydqvist under hans återstående lifstid årligen uppbäras; hemställande Utskottet, att förevarande nådiga framställning må vinna Riksdagens bifall.

Angående
pension för
Professoren
S. L. Lovén.

39:o. Under återopande af Professoren *Sven Ludvig Lovéns* i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 146 och 147) vitsordade utmärkta förtjenster såsom vetenskapsman och föreståndare för naturhistoriska riksmusei afdelning för lägre evertebrater äfvensom af hvad i öfrigt finnes till stöd för den nådiga framställningen i berörda statsrådsprotokoll anfördt, får, i öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit och med erinran, att Professoren Lovéns fasta lön så väl enligt riksmusei gamla, som enligt dess för innevarande år gällande stat utgör 4,000 kronor, hvarförutom han förut åtnjutit dyrtidstillägg och nu eger uppbära tienstgöringspenningar och ålderstillägg till belopp af 2,000 kronor, Utskottet hemställa,

att Intendenten vid naturhistoriska riksmuseum m. m., Filosofie doktorn *Sven Ludvig Lovén* må från och med månaden näst efter den, då afsked honom beviljas, öfverflyttas på allmänna indragningsstaten till åtnjutande under sin återstående lifstid af pension till belopp af 4,000 kronor.

Angående
pension för
Konservatorn
F. W. Meves.

40:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att Konservatorn vid naturhistoriska riksmuseum *Fredrik Wilhelm Meves* måtte förklaras berättigad att från och med månaden näst efter den, då afsked honom meddelades, under sin återstående lifstid på allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 3,000 kronor.

Uti statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 147 och 148) är, bland annat, meddeladt, att Meves, som är född 1814 och 1842 utnämndes till sin innehafvande konservatorsbefattning, under den långa tid han densamma utöfvat, ådagalagt nit, ihärdighet och skicklighet samt ett lifligt vetenskapligt intresse, äfvensom att han genom många års oafåtliga bemödanden, noggranna studier, en vidsträckt brevexling och byten med samlare i skilda

verldsdelar lyckats åvägbringa en i vetenskapligt hänseende betydande och väl ordnad samling af fogelägg, i det hela utgörande öfver 7,000 exemplar, hvilken samling, antagen i värde uppgå till 9 à 10,000 kronor, han förklarar vara en musei tillhörighet.

På grund af hvad sålunda och i öfrigt blifvit anfördt, hemställer Utskottet,

att Riksdagen må förklara Konservatorn Fredrik Wilhelm Meves berättigad att vid afskedstagande och sedan han till naturhistoriska riksmuseum lagligen öfverlåtit omförmälda samling af fogelägg för sin återstående listid på allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 3,000 kronor.

41:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och under åberopande af de behjertansvärda omständigheter, som i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 148 och 149) finnas till stöd för den nådiga framställningen anförda, hemställer Utskottet,

Angående pension för Professoren O. D. Winge.

att Professorn vid Musikaliska akademiens konservatorium *Otto Daniel Winge* må ega att från och med månaden näst efter den, då afsked varder honom meddeladt, å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp af 1,500 kronor.

42:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att t. f. Provincialläkaren *Jonas Risberg* måtte från och med månaden näst efter den, då han från förordnandet entledigades, å allmänna indragningsstaten under sin återstående listid uppbära pension till belopp af 1,500 kronor.

Angående pension åt t. f. Provincialläkaren J. Risberg.

Uti statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 150) är meddeladt, bland annat, att Risberg, som är född den 17 Januari 1810, blifvit, efter aflagd medicine licentiatexamen, den 15 Januari 1839 i nåder förordnad att bestrida extra provincialläkarebefattningen i Ljusdals distrikt af Gefleborgs län samt den 15 Maj 1843 förflyttad till enahanda befattning i Nysätra distrikt, hvilken senare, till ordinarie provincialläkarebeställning förändrade syssla Risberg, jemlikt Kongl. brefvet den 17 Oktober 1845, fortfarande på förordnande bestrider, enär han, som icke aflagt det s. k. medicinska embetsprofvet, icke kunnat till erhållande af fullmakt å sysslan hos Kongl. Maj:t anmälas; att Risberg, enligt ett vid ansökningen bifogadt läkarebetyg, för åtta år sedan träffats af ett slaganfall samt i många år lidit af njurstensplågor, hvilka mer och mer tilltagit, hvarjemte under de senaste åren tillstött kronisk rheumatism, som förorsakat stor svårighet att gå, till följd hvaraf hans förmåga att sköta sin tjenst nu mera blifvit betydligt förmin-

skad; samt att vederbörande pastor upplyst, att Risberg, hvilken icke egde någon förmögenhet, med hustru och en oförsörjd dotter befunde sig i den ekonomiska ställning, att han efter erhållet afsked icke utan pension kunde försörja sig och de sina.

På grund af hvad sålunda förekommit, hemställer Utskottet,
att den för t. f. Provincialläkaren Jonas Risberg äskade pension af 1,500 kronor må utaf Riksdagen beviljas.

*Angående
pension åt
Syssloman-
nen F. L.
Kallerman.*

43:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att Sysslomannen vid centralhospitalet i Upsala *Fredrik Louis Kallerman* måtte från och med månaden näst efter den, då afsked honom meddelades, uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande under sin återstående lifstid af pension till belopp af 1,200 kronor årligen.

Af statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 151) inhemtas, bland annat, att Kallerman, som är född den 28 April 1810 och år 1828 inträdt i det allmännas tjänst, derefter endast med få afbrott varit vid rikets hospital anstald och allt sedan år 1837, då han konstituerades till syssloman vid Upsala hospital, innehaft denna befattning, samt att han, enligt läkarebetyg, lider af nervös retlighet, åtföljd af allmän darrning i halsens och öfre extremiteternas muskler, och till följd deraf är oförmögen att bestrida sin tjänst; och hemställer Utskottet,

att Riksdagen må bevilja den för Sysslomannen *Fredrik Louis Kallerman* äskade årliga pension af 1,200 kronor.

*Angående
pension åt
Tonsättaren
J. A. Söder-
mans enka.*

44:o. Af Kongl. Maj:t är jemväl föreslaget, att åt Tonsättaren *Johan August Södermans enka Eva Söderman*, född Bergholm, måtte beviljas en årlig pension å allmänna indragningsstaten af 500 kronor, att af henne från och med innevarande år under hennes återstående lifstid uppbäras.

De i statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, sid. 151 och 152) till stöd för förevarande framställning åberopade skäl hafva synts Utskottet väl förtjenta af afseende, och har Utskottet förty funnit sig kunna det nådiga förslaget till bifall förorda; dervid dock torde böra stadgas det i fråga om enkepensioner brukliga vilkoret, att pensionen må af den pensionsberättigade åtnjutas endast så länge hon i enkostånd förblifver.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet,

att den för tonsättaren *J. A. Södermans enka Eva Söderman*, född Bergholm, äskade pension af 500 kronor må af Riksdagen beviljas, att af henne från och med innevarande år uppbäras så länge hon i sitt nuvarande enkestånd förblifver.

45:o. Uti en den 16 sistlidne Mars till Riksdagen aflåten, af bägge Kamrarne till Stats-Utskottets förberedande behandling remitterad nådig proposition (N:o 45), har Kongl. Maj:t under återopande af hvad till statsrådsprotokollet blifvit i ämnet anfördt, föreslagit Riksdagen att på allmänna indragningsstaten bevilja åt framlidne Filosofie doktorn, en af de aderton i Svenska akademien, Carl Vilhelm August Strandbergs enka, Brita Christina Aurora Strandberg, född Palm, en lifstidstidspension af 800 kronor årligen att uppbäras från och med månaden näst efter den, då mannen aflidit.

Angående pension för Skalden Carl Vilhelm August Strandbergs enka.

I sammanhang med denna nådiga framställning har Utskottet till pröfning förehaft en af Herr *E. Behmer* inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 142), deri föreslagits, att Riksdagen måtte på allmänna indragningsstaten bevilja förbemälda enka en lifstidspension af 2,000 kronor, att uppbäras från och med månaden näst efter den, då mannen aflid.

De stora förtjenster, Strandberg, såsom tolkare af främmande diktverk och äfven genom öfvande af sjelfständigt skaldskap inlagt om den fosterländska litteraturen, hafva vunnit så allmänt erkännande, att Utskottet, i öfrigt hänvisande till innehållet af det den nådiga propositionen bilagda utdrag af statsrådsprotokollet, här endast torde behöfva derur anteckna, att Strandberg vid sitt frånfälle den 5 sistlidne Februari efterlemnad i sitt bo en behållning af 18,805 kronor 83 öre att fördelas mellan den efterlevande makan och trenne barn, af hvilka en son, som ännu icke fullbordat sina studier vid universitetet och tvänne oförsörjda döttrar, samt att enkan, som är nära 60 år gammal, sedan flere år tillbaka icke kunnat förflytta sig utan tillhjälp af kryckor och dessutom är nästan helt och hållet beröfvad sin hörsel.

På grund af hvad sålunda och i öfrigt detta ärende förekommit, har Utskottet väl funnit Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning vara förtjent af afseende; men Utskottet har deremot, vid jemförelse med de understöd, hvilka i allmänhet tillförene blifvit förtjente mäns enkor tillagda, ej ansett sig kunna tillstyrka anvisande af högre belopp än Kongl. Maj:t efter pröfning af alla för handen varande förhållanden föreslagit; hemställande alltså Utskottet,

att Riksdagen, med afslag å Herrⁿ *E. Behmers* omförmälda motion, må bifalla, hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende behagat föreslå.

46:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Stats-Utskottets behandling öfverlemnad motion (N:o 83) har Herr *Hj. Petre*, af anförda skäl, föreslagit, att Riksdagen måtte åt framlidne Professoren i nordiska språk vid universitetet i Upsala Carl Säves enka, *Ottilia Rosina Johanna Säve*, född Schenson, å allmänna indragningsstaten bevilja 800 kronor årligen, att åt-

Angående ifrågasatt pension åt Professoren C. Säves enka.

njutas under hennes återstående lifstid, så länge hon i enkestånd förblefve; vid hvilken motion fogats handlingar, som utvisa, att bemälda enka, som är född 1830, har två minderåriga barn; att behållningen i boet utgjort allenast 708 kronor 42 öre; samt att de af Professoren Säve efterlemnade handskrifna "Samlingar i Svenska allmogemål", utgörande nio band, komma att, utan vilkor af inlösen från statens sida, öfverlemnas till Upsala universitet, för att der kunna i den fosterländska språkforskningens intresse begagnas och tillgodogöras.

Professoren Säves utmärkta förtjenster om den vetenskap, åt hvilken han egnade sitt lifs verksamhet, voro visserligen af framstående beskaffenhet, och vid motionen finnas, på sätt ofvan är antydt, fogade handlingar, som ådagalägga, att den af honom efterlemnade rika handskriftsamling kommer att utan någon ersättning tillfalla Upsala universitet. Då emellertid frågor af förevarande beskaffenhet lämpligen böra vara föremål för Kongl. Maj:ts pröfning, innan desamma hänskjutas till Riksdagens afgörande, har Utskottet icke funnit sig ega tillräcklig anledning att i detta särskilda fall frångå en grundsats, som i sådant hänseende af Utskottet i allmänhet blifvit följd; hemställande alltså Utskottet,

att Herr Hj. Petres omförmälda motion för närvarande icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Angående
ifrågasatt
förhöjd pen-
sion åt Pro-
fessoren
P. H. Lings
enka.

47:o. Uti särskilda inom Riksdagens Kamrar väckta motioner har af Herr F. Grafström (motion N:o 27 i Första Kammaren) och Herr Carl Ericson (motion N:o 96 i Andra Kammaren) föreslagits, att den åt Professoren Pehr Henrik Lings enka beviljade årliga pension af 900 kronor måtte från innevarande års början för hennes återstående lifstid höjas till 1,500 kronor årligen.

Oaktadt de behjertansvärda omständigheter, som blifvit till stöd härför åberopade, har Utskottet likväl af enahanda skäl, som i näst förestående punkt blifvit anfördt, icke kunnat motionärernes ifrågavarande förslag biträda; hemställande alltså Utskottet,

att Herrar F. Grafströms och Carl Ericsons förevarande förslag icke må af Riksdagen bifallas.

Angående
ifrågasatt
pension åt
Sång- och
musikläraren
B. O. Näs-
bergs enka.

48:o. Herr E. Frisk har uti en inom Första Kammaren väckt, till Stats-Utskottets behandling öfverlemnad motion (N:o 34), af anförda skäl, föreslagit, att Riksdagen måtte till aflidne förre Sång- och musikläraren vid Hudiksvalls högre elementarläroverk Bror Olof Näsbergs efterlemnade enka Catharina Charlotta, född Lönner, anslå en årlig pension af 300 kronor, att utgå under hennes återstående lifstid eller så länge hon fortlefde i sitt nuvarande enkostånd.

Då denna fråga emellertid icke varit föremål för Kongl. Maj:ts pröfning, har Utskottet funnit sig böra hemställa,
att Herr E. Frisks ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

49:o. Med anledning deraf, att Riksdagen i underdånig skrifvelse den 12 Maj 1876, jemte anmälan om sitt beslut i fråga om nya lönestater för mynt- och kontrollverken, tillika anhållit, att Kongl. Maj:t måtte till en kommande riksdag meddela uppgift å den eller de tjänstemän, som i följd af den nya organisationen af nämnda verk kunde anses berättigade att från allmänna indragningsstaten uppbära sina löner och ej funnits benägne eller lämplige att i den nya organisationen ingå, har Kongl. Maj:t för Riksdagen tillkännagifvit, att Kongl. Maj:t den 30 sistlidne December med afseende derå, att Myntmästaren Sebastian Thams tjänst blifvit genom den nya organisationen af myntverket indragen, och att Tham till följd af sin ålder och tjänstetid kunde anses berättigad att, derest han toge afsked, blifva å allmänna indragningsstaten uppförd, förordnat, att Thams lön skulle efter den 1 Januari 1877 från allmänna indragningsstaten utgå; hvilket Utskottet

*Angående
anmälan om
Myntmästaren
S. Thams
uppförande
på indrag-
ningsstaten.*

här endast skolat anteckna.

50:o. Då riksmarkegångspriset å spanmål åren 1874—1876 utgjort i medeltal 2 kronor 61 öre för kubikfoten, motsvarande 16 kronor 44 öre för tunnan eller 5 kronor 94 öre utöfver det värde, 10 kronor 50 öre för tunnan, hvartill spanmålen vid 1840—1841 års statsreglering beräknades, har Kongl. Maj:t nu föreslagit, att den lönefyllnad, hvarom, jemlikt då stadgade grunder, de embets- och tjänstemän m. fl., som före vidtagandet af berörda statsreglering tillträdt och ännu bibehålla löner med derunder beräknad spanmål, äro försäkrade, måtte af Riksdagen efter nämnda prisskildnad, 5 kronor 94 öre, bestämmas till utgående från allmänna indragningsstaten.

*Angående
spanmålstill-
ökning i åt-
skilliga äldre
löner.*

Vid det af Statskontoret upplysta förhållande, att beloppet af den spanmål, som inbegripes under lönerna för sådana äldre löntagare, för närvarande utgör 181 tunnor, skulle således till bestridande af ifrågavarande utgift erfordras i jernadt tal en summa af 1,000 kronor.

I anledning af hvad sålunda förekommit tillstyrker Utskottet,
att för de tjänstemän, hvilka äro berättigade till spanmålstillökning utöfver det i staterna beräknade pris af 10 kronor 50 öre, denna tillökning må för

hvarje tunna under lönerna beräknad spanmål bestämmas till 5 kronor 94 öre.

*Angående
förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten.*

51:o. Kongl. Maj:t har ansett någon förändring i beloppet af det för allmänna indragningsstaten nu uppförda anslaget icke vara erforderlig vidare, än att dels, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts beslut i fråga om beräkningen af förslagspriset å kronans spanmål, det i anslaget ingående belopp oindelt spanmål, 8 kubikfot 7 kannor, hvilket hittills utförts med 18 kronor 27 öre, i stället utfördes med 20 kronor 88 öre, dels ock det i anslaget ingående penningebelopp, 957,093 kronor 85 öre, för vinnande af jemn slutsumma å hufvudtiteln utfördes med 957,575 kronor 33 öre, och att således hela anslaget till allmänna indragningsstaten upptoges till 958,450 kronor.

Då Riksdagen bifallit förslaget om förhöjning i statspriset å spanmål, hemställer Utskottet,

att förevarande framställning må af Riksdagen bifallas; dock att vid den nya riksstatens upprättande förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten måtte få jemkas i den mån, som blifver erforderlig för att till jemnade belopp bringa riksstatens slutsummor.

Beträffande Kongl. Maj:ts nådiga framställning om anslag för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar kommer Utskottet framdeles att afgifva särskildt utlåtande.

Stockholm den 13 April 1878.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.

Reservationer:

vid 4:de punkten (angående pensionering af en del af framlidna Hennes Maj:t Enkedrottning Josephinas hofstat) af Herrar *Carl Ifvarsson*, *P. O. Hörnfeldt*, *Jan Andersson*, *Jonas Andersson*, *Johan Erik Johansson*, *Sven Nilsson* i Efveröd, *Gustaf Jonsson* och *Johannes Jonsson*;

vid 45:te punkten (angående ifrågasatt pension åt Professorn C. Säves enka) af Herr Grefve *S. Lagerberg*; samt

vid 46:te punkten (angående ifrågasatt pensionsförhöjning åt Professo-
ren P. H. Lings enka) af Herrar Grefve *G. Sparre* och *S. Lagerberg*.

Herrar *C. Petre* och *O. B. Olsson* hafva begärt att få antecknadt, att de hos Utskottet icke deltagit i behandlingen af förevarande utlåtande.

Litt. A.

Förslag

å årliga statspensioner till nedanstående personal, tillhörande framlidna Hennes Maj:t
Enkedrottning Josefinas kammar-, ekonomi-, livré- och stallstater.

	Ålders- år.	Tjen- steår.	Kronor.
Lectrisen Mamsell du Rées	71	40	900
Garderobsjungfrun Mamsell Åhman	51	26	400
Kaffekokerskan Mamsell Nordström	60	35	600
Silfvertvätterskan Fru Fyrwald	66	39	540
Städerskan Anna Olsson	57	26	420
Löparen Ljung	54	34	750
Kammarvaktmästaren Larsson	52	21	700
Vaktmästaren Zetterberg	54	27	700
Vaktmästaren Lindström	68	40	700
Kontorsvaktmästaren Wiater	52	21	800
Garderobslakejen Schultz	52	22	648
D:o Gerell	54	20	648
Lifpostiljonen Käck	51	30	648
D:o Bergström	52	24	648
Städerskan Strömbeck	69	24	200
Summa Kronor	—	—	9,302

Litt. B.

Allmänna indragningsstaten.

	Kronor.	öre.
<i>Ny anvisning.</i>		
Pensioner åt äldre personer af lägre tjänstegrad, som varit anställda i tjänst hos framlidna Hennes Maj:t Enkedrottningen Josefina	9,302	—
Assessoren i Svea Hofrätt E. F. Lönnrot	3,375	—
Intendenten vid Fängvårdsstyrelsens byggnadskontor W. Th. Ankarsvärd	3,000	—
Aflidne Direktören vid kronoarbeitsstationen å Tjurkö C. W. Klingspors efterlemnade fyra omyndiga barn	300	—
Kanslisten i Justitierevisions-expeditionen och Notarien i Svea Hofrätt C. d'Aubigné	2,700	—
Kaptenen vid Smålands grenadierbataljon, Friherre Erik Ulfson Sparre	1,000	—
Löjtnanten vid Norrbottens fältjägarcorps A. Norén	1,177	50
Slotts- och garnisonsläkaren å Karlstens fästning A. J. Hörlin	900	—
Understöd åt ännu kvarlevande landvärnsmän för år 1878	10,000	—
Landskanslisten i Stockholms län A. W. Ljungberg	500	—
Aflidne föreståndaren för tekniska elementarskolan i Borås S. Th. Göranssons enka, Hedda Maria Göransson	400	—
Kronofogden i Södra Helsinglands fögderi af Gefleborgs län R. G. Melin	2,500	—
Vederbörande innehafvare af den nu till bergmästareboställe anslagna fastigheten Stora gården inom Örebro län	42	—
Chefen i vestra väg- och vattenbyggnadsdistriktet, Majoren D. W. Lilliehöök	1,800	—
Öfverdirektören och Chefen i Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader O. Modig	6,000	—
Generaldirektören och Chefen i Styrelsen för statens jernvägs- trafik C. O. Troilius	3,725	—
Öfverdirektörsassistenten Anreps fyra minderåriga barn 2,000: — samt Lokomotivförarens Anderssons enka och två minderåriga barn	500: —	—
	2,500	—
Transport	49,221	50

	Kronor.	öre.
Transport	49,221	50
Kamereraren i Kammarkollegii arkivkontor C. Sandberg	1,200	—
Vaktmästaren i d:o d:o L. Ekeroth	625	—
Kanslisten i Kammarkollegii registratorskontor C. Th. Uttermarck	900	—
Kongl. Räntmästaren H. Schlytern	5,000: —	—
Kamereraren i Statskontoret K. Stolpe	3,500: —	—
Dito dito P. Håkansson	3,500: —	—
Kanslisten i dito L. Fr. Sandin	1,400: —	—
Statskommissarien B. Johansson	13,400	—
Kamereraren vid mynt- och kontrollverken J. F. Lindersköld, lön	5,000	—
hyresersättning	2,500: —	—
	1,000: —	—
Vaktmästaren vid kontrollverket E. Wallin	3,500	—
Myntmästaren S. Tham, hyresersättning	550	—
Registratören i Ecklesiastik-departementets expedition F. A. Westerling	1,200	—
Konsistori-notarien i Linköping J. Friedleif	4,000	—
Adjunkten vid Upsala universitet T. Thorell	3,000	—
Läraren i teckning vid Nya elementarskolan i Stockholm J. G. Köhler	3,500	—
Utgifvaren af arbetet: "Svenska språkets lagar", f. d. Kongl. Bibliotekarien J. E. Rydqvist	1,250	—
Intendenten vid Naturhistoriska riksmuseum S. L. Lovén	1,500	—
Konservatorn vid d:o d:o Fr. W. Meves	4,000	—
Professorn vid Musikaliska akademiens konservatorium O. D. Winge	3,000	—
t. f. Provincialläkaren Jonas Risberg	1,500	—
Sysslomannen vid centralhospitalet i Upsala F. L. Kallerman	1,500	—
Tonsättaren J. A. Södermans enka, Eva Söderman	1,200	—
Filosofie doktorn m. m. C. W. A. Strandbergs enka	500	—
	800	—
Summa	101,346	50

Litt. C.

Litt.

Riks-statens Nionde

1877 års Riksstat anslår:												
Penningar.		Förslagsanslag:								Summa.		
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spaumål.						
						Mått.		Värde förslagsvis å 2 kronor 10 öre kubikfoten.				
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
107,485	50	—	—	—	—	—	—	—	—	107,485	50	Civilstatens pensionskassa: Pensionsstaten för civile emdito för deras enkor och omyn- Ersättning för mistade löne- Dito för nådårs- och begraf- För pensionering af kommis- deras enkor och barn..... För pensionering af tjenstemän staten och skogsskolorna ...
82,719	50	—	—	—	—	—	—	—	—	82,719	50	Arméns pensionskassa: Pensionsstaten för militäre em- samt underofficerares enkor Ersättning för mistade löne Ersättning för nådårs- och be- ringar
250,700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	250,700	—	Vadstena krigsmanshuskassa: Nuvarande belopp
46,295	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46,295	—	<i>Afgår:</i> Vederlag till Amirali- för förlorad öen-per-mille- Amiralitets-krigsmanskassan: Nuvarande anslagsbelopp: Förra anslaget under denna Ersättning för mistade löne- nehållningar..... Dito för nådårs- och begraf- hjelpsbesparingar
Tpt 487,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	487,200	—	<i>Tillkommer:</i> Omföring från anslaget till krigsmanshuskassa

1877 års Riksstat anslår:																						
Penningar.	Förslagsanslag:										Summa.											
	Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.				Summa.													
					Mått.		Värde förslagsvis å 2 kronor 10 öre kubikfoten.															
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.											
pt	487,200									487,200												Till pensionering af flottans med vederlikar samt vakt-Till dito af flottans gemen-
																						vilket belopp fördelas så-
																						Ersättning för mistade in-
																						Till pensionsfonden
																						Till gratialfonden
																						Till pensionering af flottans be-
																						med vederlikar samt vaktbe-
																						Till dito af flottans och lots-
																						<i>förslagsanslag</i>
																						Invalidhusfonden
	60,350													60,350								För blesserade öfver- och under-
	5,000													5,000								Bidrag till handelsflottans pen-
	78,000													78,000								direkte utgå, <i>förslagsanslag</i> ..
																						Bidrag till pensionering af lä-
																						dagogier och seminarierna en-
																						valtningsskostnaders bestridan-
	355,000													355,000								Bidrag till folkskolelärares pen-
	56,000													56,000								Bidrag till folkskolelärares enke-
	6,000													6,000								Bidrag till Kongl. teaterns pen-
Sgr	1,047,550													1,047,550								B) Allmänna
	957,093	85		803	61		50	18		8	7		18	27		957,965	91					För diverse föremål, <i>förslagsan-</i>
																						Penningar: Nuvarande belopp
																						<i>Tillkommer</i> för jemnande af
																						titelns slutsumma
																						Indelta räntor etc., oförändradt
																						Indelt tionde etc., dito dito...
																						Oindelt spanmål: Nuvarande
																						<i>Tillkommer</i> : förhöjning i för-
																						från 2: 10 till 2: 40 per
S:a	2,004,643	85		803	61		50	18		8	7		18	27		2,005,515	91					

Förslag till blifvande Riksstat:													
Penningar.		Förslagsanslag:								Summa.			
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.							
						Mått.		Värde förslagsvis à 2 kronor 40 öre kubikfoten.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
Transport befäl och underbefäl	52,970: —	434,230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	434,230	—
betjente	100,000: —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
skap	66,500: —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	219,470: —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
lunda:		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
komster:		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	36,320: —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	16,650: —	52,970: —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
fäl och underbefäl		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
tjente, förslagsanslag	100,000: —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
verkets gemenskap,	66,500: —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	219,470	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	219,470	—
	60,350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60,350	—
officerare, reservationsanslag	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—
sionsanstalt, att af tullmedlen	78,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78,000	—
reres vid elementarläroverk, pekor och barn äfvensom till förde (nytt)	65,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65,000	—
sionering	355,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	355,000	—
och pupillkassa	56,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56,000	—
sionskassor	6,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,000	—
indragningsstaten.	Sgr 1,279,050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,279,050	—
slag.	957,093: 85.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
hufvud-	481: 48	957,575: 33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
enligt 1877 års riksstat	803: 61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	50: 18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Mått. 8: 7	Värde. 18: 27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
belopp	8: 7	18: 27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
slagsvärdet			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
kft	2: 61	20: 88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	957,575 33	803 61	50 18	8 7	20 88	958,450	—	—	—	—	—	—	—
Summa	2,236,625 33	803 61	50 18	8 7	20 88	2,237,500	—	—	—	—	—	—	—